www.svoboda-news.com

SEP 13 1919

Published and distributed under permit (No. 781), authorized by Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

РІК ЗАЛОЖЕННЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
55 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всі листи, мані-ордери і чеки треба висилувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA"
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 55 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., ЧЕТВЕР, 11-го ВЕРЕСНЯ 1919. Ч. 108. VOL. XXVII. JERSEY CITY, N. J. THURSDAY, SEPTEMBER 11, 1919. No. 108.

КИЇВ ЗОВСІМ В РУКАХ УКРАЇНЦІВ.

АНҐЛІЯ ПРИВЕРНУЛА ТОРГОВЕЛЬНІ ЗНОСИНИ З ОДЕСОЮ.

Саветські війска зближають ся до Омска і Царицина.

Большевики предкладають Литовцям мир. -- Двинск здобутий Литовцями.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

УКРАЇНСЬКІ ВІЙСКА ЗОВСІМ ОЧИСТИЛИ КИЇВ З БОЛЬШЕВИКІВ.

Посунули ся 30 миль на північ від Києва.

ЖЕНЕВА, 9. вересня. — Місто Київ, яке недавно відобрано від большевиків, зістало зовсім очищене зі саветських військ і українські війска посунули ся вже поверх 30 миль на північ від Києва, як се доносить тутешне українське пресове бюро.

Саветські війска утікають перед Українцями, які наступають на них здовж Дніпра.

АНҐЛІЯ ПРИВЕРНУЛА ТОРГОВЕЛЬНІ ЗНОСИНИ З ОДЕСОЮ.

В короткім часї мають прибути до Одеси транспорти военних матеріялів для протибольшевицьких військ.

ЛОНДОН, 9. вересня. — Нині подано урядово до відома, що Анґлія привернула торговельні зносини з Одесою.

Транспорти з военними матеріялами, призначеними для протибольшевицьких військ, находять ся вже в дорозі до Одеси.

В РОСІЇ.

НАСТУП БОЛЬШЕВИКІВ НА ОМСК ТРИВАЄ ДАЛЬШЕ.

Здобули місто Петропавловск над рікою Ішім.

ЛОНДОН, 9. вересня. — Нинїшний урядовий звіт саветського правительства доносить в бездротній телеґрамі з Москви, що саветські війска здобули місто Петропавловск, положене над рікою Ішім у віддаленю 175 миль на захід від Омска.

Большевицькі війска кілька миль від Царицина.

ЛОНДОН, 8. вересня. — Большевицька бездротна телеґрама з Москви доносить, що саветські війска опорожнили на полудневo-західнім фронті Бобруйск, Сарни і Олієвск.

Над Волгою большевицькі війска є віддалені всего 6 миль на північ від Царицина.

На сибірськім фронті саветська армія здобула Ахтюбинск, беручи 4.000 полонених і величезну добичу, і Тобольск.

Колчак розпочав протинаступ.

ЛОНДОН, 8 вересня. — Телеґрама з Омска доносить, що адм. Колчак розпочав дня 1. вересня протинаступ проти большевиків. До завзятої битви прийшло а околиці Ялоторовска і Кургана, над рікою Тоболем (300 миль на захід від Омска).

Большевики як доносить звіт, мали розпочати відворот.

Колчак просить Японію о поміч.

ЛОНДОН, 8. вересня. — Бездротна телеґрама з Москви доносить, що адм. Колчак звернув ся до Японії з просьбою о поміч, обіцюючи її в нагороду за се другу половину острова Сахалін і усурійську область.

(Остров Сахалін числить 570 квадратових миль. Полуднева часть острова зістала признана Японії в мировім договорі по російсько-японській війні в 1905 р.

(Усурійська область находить ся по обох сторонах ріки Усурі, яка впливає на північ від Владивостока і уходить до ріки Амур в околиці Хабаровски. Довжина ріки Усурі виносить 450 миль).

Холера в Петрограді.

СТОКГОЛЬМ, 5. вересня. — В Петрограді вмирає денно 200 до 300 людий на холеру, як се доносить вісти, одержані з Петрограду.

З причини браку ліків і поживи богато місцевих шпиталів закрито. Санітарні відносини в Петрограді стають з кождою хвилею страшнїйші. Правительство запорядило, щоби закрити всї шпиталї, які стояли під управою сестер милосердя.

Анґлїйці опорожнюють Архангельск.

ЛОНДОН, 8. вересня. — Нинїшний урядовий звіт доносить, що війска анґлїйскі опорожнюють Архангельск.

Домагане в Анґлії було так сильне, що дальше зволїкане зі сею справою було би викликало поважні заворушеня.

Всї военні матеріяли передадуть анґлїйскі війска протибольшевицькій армії, яка є ще досить сильна, щоби через довший час ставити успішний опір.

Грізний пожар в Архангельску.

АРХАНҐЕЛЬСК, 7. вересня. — Від двох днів горять склади дерева і тартаки на острові Маймакса в архангельськім заливі. Втрату оцінюють на 60 міліонів рублів.

Брат бувшого царя перебуває за границею.

СТОКГОЛЬМ, 9. вересня. — Бувший великий князь Михайло Александрович, брат бувшого царя Николая, і бувший реґент Росії по поваленю Николая, утїк зі Сибіри, куди він був заслаяний большевиками, і перебуває тепер за границею під прибраним іменем, як се заявив адютант кн. Михайла, Сосьонка, в часописи „Свенска Даґбладет".

Кн. Михайло мав утечи найперше лодкою до Іркутска, відки знова удало ся йому утечи за границю, де він і доси перебуває, прибравши чуже імя.

В НІМЕЧЧИНІ.

НАҐЛА ЗМІНА В НІМЕЦЬКІЙ ПОЛІТИЦІ В КОРИСТЬ САВЕТСЬКОЇ РОСІЇ.

Німеччина стремить до навязаня тісних політичних і економічних зносин зі саветською Росією.

БЕРЛІН, 8. вересня. — В Німеччині треба надіяти ся в короткім часї великої зміни в її політиці зглядом Росії. „Форверт", орган соціялістів більшости, а тимсамим майже урядовий орган теперішного правительства, поставив рішуче домагане в справі вияснення німецької політики на сході.

„Німеччина не має причини маширувати на Москву, — пише „Форверт". — Натомісць найвисша пора, щоби війти як найскорше в зносини з Москвою. Треба надіяти ся, що запереставе дальшої взаїмної боротьби лежить як в інтересі червоної Росії так і Німеччини".

Головні причини, задля яких Німеччина стремить до порозуміня зі саветською Росією, є отсї:

1. Мілітарна сила саветського правительства є сильнїйша і більша ніж сього сподівали ся алянти і Німеччина.

2. Німеччина має опорожнити балтійські краї без огляду на те, чи се большевикам поможе чи пошкодить.

3. Коли саветське правительство буде повалене і його місце займе правительство всеросійське, установлене алянтами, Німеччина буде виключена від торговлї з Росією.

4. Поляки, Естонці, Латиші, Литовці і Фіни не є інтересовані в кампанії проти Москви. Заступленє саветського правительства правительством імперіялістичних реакціонерів, як Колчака, Денікина або Юденича, не лежить в їх інтересі, а навіть противно, вони становлять поважну небезпеку для їх независимости. Польські імперіялісти є навіть за дальшою боротьбою проти Росії, щоби її як найбільше ослабити.

5. Внутрішнє положенє Німеччини вимагає порозуміня зі саветською Росією і то з огляду на політичні як також з оглядуна економічні справи.

Коли візьметь ся під увагу, що ще перед кількома тижнями „Форверт" домагав ся окруженя большевиків і скорого їх поваленя, а нинї тасама часопись взиває правительство зовсім отверто до переговорів з російським саветським правительством, то з того можна вносити, що положенє в Німеччині є дуже поважне.

Мирова конференція зажадала зміни німецької конституції.

ПАРИЖ, 9. вересня. — Головна рада мирової конференції вислала нині ноту до німецького правительства, жадаючи знесеня 61. артикула німецької конституції, в якім говорить ся про австрійських послів до німецького парляменту.

(Після мирового договору, заключеного між алянтами і Німеччиною, Австрія не сьміє бути зєдинена з німецькою державою).

В ПОЛЬЩІ.

БОРОТЬБА МІЖ ПОЛЯКАМИ І БОЛЬШЕВИКАМИ.

Поляки доносять про успіхи над Двиною і Припетию.

ЛОНДОН, 8. вересня.. — Польський звіт доносить, що польські війска зводять успішно боротьбу здовж ріки Двини проти большевицьких військ. Большевики, які також уживають в боротьбі панцирних поїздів, мали потерпи тяжкі втрати.

Як звіт доносить, польські війска відбили також всі напади большевиків над Припетию, де вони уживали панцирних лодок.

Польське повстане на Шлеску поширюють ся.

ЛОНДОН, 8. вересня. — В Польських кругах одержано з Варшави вістку, що боротьба на Горішнім Шлеску триває без перерви дальше. Відділи повстанців перевели наступ на Пельжимовце, Гожалковице і Годув. Число повстанців оцінюють на 29.000.

Війска алянтів обсадять Шлеск.

ЛОНДОН, 9. вересня. — Горішний Шлеск буде в короткім часї обсаджений військами алянтів, як се заявив ген. Діпон, представник французького правительства, висланий на Шлеск в цїли провіреня положеня.

Військова комісія на Шлеску складаєть ся зі слїдуючих членів: ген. Діпон (Франція), ґен. Мелколм (Анґлія), ген. Ренчівенджа (Італія) і полковник Ґудір (Злучені Держави). Предсїдатель сеї комісії ген. Діпон відіслє ся телеґрафічно до Парижа, представляючи, що обсаджене Горішного Шлеску військами алянтів є одиноким способом, щоби здержати пролив крови.

З причини технічних трудностий війска алянтів не можуть прибути на Шлеск скорше як по 20. вересня.

В ТУРЕЧЧИНІ.

В Туреччині грозить загальна революція.

ЦАРГОРОД, 7. вересня. — Комісія алянтів, яка точно слїдить положенє в Туреччині, прийшла до переконаня, що на случай, коли би мирова конференція віддала Тракию Греції, в цїлї Туреччині прийде до грізної революції. Ходить чутка, що Греція є готова виміняти свої претенсії в Малій Азії на Тракію.

По мимо величезної анархії, яка обхопила майже цїлу Туреччину, в анґлїйських військових кругах панує переконанє, що заворушеня в протягу сеї зими покінчать ся.

НА УГОРЩИНІ.

Алянти мають намір установити військову диктатуру.

ВІДЕНЬ, 8. вересня. — Телеґрама з Будапешту доносить, що алянти мають намір проголосити анґлїйського генерала Гофмана військовим диктатором на Угорщині, додаючи йому прибічну раду, зложену з 5 членів.

В західній части Угорщини нагромадили Мадяри значні війска, щоби не допустити до обсадженя сеї части Угорщини австрійськими війсками. (Західну частину Угорщини, заселену Німцями, мирова конференція признала Австрії і попідписанню мирового договору Австрія мала обійняти її в посїданє).

Поголска про утечу Белї Куна з вязниці.

БЕРЛІН, 8. вересня. — Одержані вісти подають, що Беля Кун і його товариші утїкли з вязниці Карльштайн в Австрії і збігли через границю до Баварії.

В АНҐЛІЇ.

Робітники в Анґлії проти війни зі саветською Росією.

ҐЛЕСҐОВ, 9. вересня. — „Війна проти Росії є наскрізь непопулярна серед робітничих кляс в Анґлії і правительство, яке собі те легковажить, наражаєть ся на грізну небезпеку", заявив Дж. Н. Стюарт-Бонінґ, президент на конвенції робітничих юній у своїй промові отвираючи перше засїданє.

Головною задачею конвенції буде порішити справу домагань майнерів, які жадають удержавленя копалень угля, а в противнім случаю грозять загальним страйком.

Терор в Ірляндії.

ЛОНДОН, 9 вересня. — В місті Фермой, 19 миль на північний схід від Корк, прийшло до грізних заворушень, як се доносить телеґрама до „Екскендж Телеґраф Ко".

Товпа знищила поверх 50 склепів. Шкоду оцінюють на кількасот тисячів долярів.

НА БАЛКАНІ.

Альбанці вбили 300 італїйців.

ЛОНДОН, 8. вересня. — В Альбанії прийшло до грізної революції проти Італїйців, як се доносить нинїшна телеґрама з Ціріху. В місї Касіраті альбанські революціонери вимордували цїлу італїйську залогу, яка числила 300 жовнірів.

Положенє в цїлій Альбанії є дуже грізне. Революціонери нападають на італїйські гарнізони. З Авльони, осїдку головної кватири італїйських військ, вислано сильні відділи в глиб Альбанії, щоби здавити революційні банди. Італїйці мають однак великі трудности, бо терен без доріг наскрізь гористий і альбанські революціонери ведуть боротьбу підїздову.

В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

МАЙНЕРИ ГРОЗЯТЬ ЗАГАЛЬНИМ СТРАЙКОМ.

Жадають 30-годинного тижня праці і підвисшеня платнї.

КЛІВЛЕНД, О., 9. вересня. — На конвенції „Юнайтед Майн Воркерс" предложив президент Джан Л. Луїс принципи, які можуть становити підставу до переговорів. Такими принципами є: 5 днів праці в тижни по 6 годин і відповідне підвисшене платнї.

Переговори в тій справі мусять відбути ся не пізнїйше 1. падолиста. В противнім случаю майнери заявили готовість розпочати генеральний страйк.

Юнія „Юнайтед Майн Воркерс" числить поверх 800.000 членів в Злучених Державах і Канаді.

Делеґати виявили домагане, щоби їх юнія війшла в близке порозуміне з робітниками зелїзничими.

ШІСТЬ РЕВОЛЮЦІЙНИХ ПАРТІЙ ПРОСИТЬ ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ О ПОМІЧ ПРОТИ КАРАНЦІ.

Між тими находить ся також і Франціско Вілля.

ВАШИНҐТОН, 9. вересня. — Нинї предложено в Білім Домі просьбу о признане военного стану між ріжними революційними партіями а Каранцою і о матеріяльну поміч від американського правительства в цїли поваленя правительства ген. Каранци.

Просьбу підписало шість провідників ріжних мексиканських партій: Ґ. Магара, Ф. Діяц, Ґ. Меїхуеіро, Ф. Анджелес, Франціско Вілля і М. Пеляес.

Вони обжалювють Каранцу, що сей присвоїв собі власть диктатора в Мексико, та що неправно поконфіскував маєтки чужинців, нарочно стягаючи на край інтервенцію Злучених Держав, яка потягнула за собою великі жертви в людях. Вони проектують вкінци скликане спільної конференції при співучасти представника Злучених Держав, на якій уложено би плян відбудови Мексика.

В РУМУНІЇ.

МИРОВА КОНФЕРЕНЦІЯ ГРОЗИТЬ РУМУНІЇ.

Коли Румунія не підпише австрійського договору, алянти проголосять бльокаду Румунії.

ПАРИЖ, 8. вересня. — Головна рада мирової конференції повідомила нинї румунське правительство, що вона мусить підписати мировий договір без жадних застережень або зовсїм усунути ся від підписуваня мира. В останнім случаю держави алянтів грозять Румунії зірваням всяких дипльоматичних зносин і проголошенєм бльокади Румунії.

Румунська делеґація не повзяла ще в стій справі остаточного рішеня, ожидаючи на інструкції свого правительства.

Румунія заявила ся проти мирового договору.

ПАРИЖ, 9. вересня. — Румунська мирова делеґація в Парижи заявила нинї, що не підпише мирового договору з Австрією. Урочистість його підписаня є назначена на завтра на 10-ту годину перед полуднем.

Юго-Славія також проти мирового договору з Австрією.

ПАРИЖ, 9. вересня. — Як се доносять з кругів мирової конференції, правдоподібно юго-славянська мирова делеґація також відмовить ся від підписаня мирового договору з Австрією. Причини невдоволеня Юго-Славян з мирового договору є подібні до причин, задля котрих і Румунія не хоче його підписати.

Чехо-Словаки проти мирового договору з Австрією.

ПАРИЖ, 8. вересня. — Державна рада чесько-словацької республики візвала своє правительство, щоби воно не підписало мирового договору з Австрією, який містить в собі некорисне полагодженє справи Тешина, як се доносить телеґрама з Ціріху.

НА ЛИТВІ.

ЛИТОВЦІ ЗДОБУЛИ ДВИНСК.

Большевицькі війска уступили за ріку Двину.

КОПЕНҐАҐЕН, 8. вересня. — Телеґрама з Тельзінґфорсу доносить, що Литовці здобули від большевиків Двинск над Двиною. Саветські війска, як се доносить дальше телеґрама, уступили на цїлій лінії поза ріку Двину.

Саветське правительство предкладає Литві мир.

ПАРИЖ, 9. вересня. — Російське саветське правительство зробило Литві предложене в справі мира, як се доносять вісти з польських жерел.

(Перед тижнем була вістка, що литовські війска окружили большевицьку армію на литовських землях та що большевицькі війска просили о мир, але доси не було урядового потвердженя сеї вістки).

"SVOBODA" (LIBERTY)

The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

VLADIMIR B. LOTOCKY, Editor-in-Chief.
ANDREW SAWKA, Business Manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION: United States:		ПЕРЕДПЛАТА: в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
In Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25

Single copy 3 cents. Поодиноке число 3 центи.

За кожду зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Телефон Адміністрації і Редакції — 498 Montgomery.

Телефон Гол. канцелярії Укр. Народного Союза — 1838 Montgomery.

Всі моні-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висилани замовлення належить долучити моні-ордер або чек.

За всі оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

ЧИ МОЖНА ЇХАТИ ДО ГАЛИЧИНИ?

В деяких місцевостях наші земляки зворохобились їхати вже тепер до старого краю. Богато приїздить до Ню Йорку старатись о пашпорти і стараєть ся дістати шифкарти та їхати до Галичини.

Вони роблять се у відповідь на листи, які дістають зі старого краю, а в яких їх рідні взивають до повороту або з намови агентів, котрі при тій нагоді хотять обловитись грішми у легковірних людий.

Однак мусимо отсе публично сказати, що ті, що хотять з поспіхом їхати до Галичини і вибирають ся в тій цїли до Ню Йорку, **поступають дуже нерозважно і причиняють собі тільки шкоду.**

Братя, сестри чи инші рідні або свояки, що пишуть зі старого краю, не знають, що скінчене війни ще майже цілком не змінило відносин комунікаційних між Америкою й Европою; вони гадають, що все так є як було перед війною. А знов ріжні агенти, хотяй знають, що дурять легковірних людий, то знова знають, що се їх одинокий спосіб зарібку.

По правді еміграція з Америки до Галичини ще не отворена.

Дістати пашпорт — дурниця; се кождий дістане, а в короткім часї може поїхати і без пашпорту, але дуже тяжко покищо дістати шифкарту, а ще тяжше по приїзді до західної Европи дістатись відтам до Галичини. Люди, що дістались до Франції або инших країв, пересиджують там без праці серед великої дорожнї і витрачують ті центи, які заробили тяжкою працею в Америці.

Зновак як хто дібеть ся до Галичини, то там знова жде його нова біда. Перша річ, що там анархія а кождої хвилї може бути нова війна. Польські заборці поступають з населенєм в розбишацький спосіб, забираючи від нього гроші, поживу, худобу, а людий запрягають або до панщини або до польського війска.

Людям, що привезли би зі собою більші гроші з Америки, опришки заберуть, а їх самих готові взяти до війска або до панщини.

Длятого треба ще трохи зачекати з виїздом до Галичини.

Не треба вибиратись тепер до Галичини з причини величезних трудностий-переїзду моремі і сушею.

Не треба їхати з причини польської анархії в Галичині.

Не треба також їхати з причини польської господарки в Галичині.

Не треба їхати на зиму до знищених сіл.

Не треба їхати також тому, що в Галичині тепер голод, а ті, що приїдуть, ще тільки побільшать голод, бо треба для них більше поживи.

Ліпше буде їхати аж на весну, бо тоді можуть відносини змінитись на ліпші. Бо тоді можна в біді жити і в поли без хати.

Бо тоді прийдуть роботи і за гроші можна буде спровадити поживу з чужих країв.

Бо тоді буде вже лекша комунікація.

Як би тепер їзда була можлива, то певна річ, що американські Українці не зважали би на теперішні відносини, але їхали би помагати своїм братям в боротьбі проти Ляха-наїзника, але треба з тим числитись, що їзда ще неможлива **і треба вичекати до весни, аби відносини змінились на ліпші.** Може Галичина вже буде вільна з польського наїзду, а може ще й ні і треба буде їхати боротись дальше, однак в кождім разі дістатись буде лекше і певнійше та безпечнійше.

А покищо треба помагати роднинам в Галичині грішми. Замісць їхати і здати їх поживу серед теперішного голоду ліпше післати роднинам гроші на поживу. Заразичного приїзду непорадно в такі непевні часи посилати великі грошеві суми. Найліпше посилати часто (наприклад що місяця або два рази на місяць) меньші суми гроша, які поможуть роднинам купити поживу, одїж, знаряди господарські і т. д.

Наша часопись буде постійно інформувати наших читачів про стан еміграції до старого краю і ми радимо всім вважати на ті інформації а не даватись нікому обдурити.

В СПРАВІ СПИСУ УКРАЇНСЬКОГО НАСЕЛЕНЯ В АМЕРИЦІ.

(Надіслана стаття).

I.

Чи тепер чи пізнійше, доля східної Галичини — після найновійшого пляну і натяків з Версалю, — має порішитись народним голосованєм, коли до того часу український народ не порішить сеї справи силою оружя.

Право голосованя повинні мати також Українці в Америці, і як се недавно поверхово робили угорські Українці при порішуваню приналежности свого краю, так колись можемо і ми голосувати, чи хочемо під Польщу, чи до України.

Як би так нині розпоряджено голосоване, то ледви чи всі Українці взяли би участь. А треба знати, що Поляки і тут поставлять перепону. В старім краю будуть шахрайствами і терором відбирати українські голоси, а тут в Америці певно схочуть якимось підступом зменьшити число наших голосів.

Щоби нас Ляхи не заскочили, нам треба наперед приготовитись. Мирова конференція, котра поназначувала терміни плебісцитів на Шлеску, Шлезвігу і в Саар, якось не спішить ся з плебісцитом в Галичині.

Які би там мірковання мирова конференція не мала, ми повинні самі подбати про себе. Замісць ждати літами на рішенє нужинців, ми самі можемо випередити їх власним рішенем, заряджуючи в себе негайно спис всего українського населення в Злучених Державах. **Ми повинні перевести точний реєстр всїх Українців,** що походять зі занятих Польщею українських земель, і рівночасно зареєструвати, за ким — за Польщею чи за Україною — він віддає свій голос.

Заряджуючи добровільний плебісцит в Америці, ми осягнули-б дві цїли: перше, ми сконтролювали би і змобілізували всї свої сили, і вчинили би їх готовими до всякої загально-народної акції. А далї, ми заявили би мировій конференції всенародну волю української імиграції і сим примінили би се до скріпленя становища Українців у старім краю. Вкінци, як би мирова конференція зарядила плебісцит, ми — часть західної области України — були би готові як один.

Точний і повний спис Українців на іміграції забере богато часу і труду і тому треба би його зачати безпроволочно. Тепер найлїпша пора, бо весь народ ще на місци. Пізнійше, як би отворено заморську еміграцію, могло-б бути запізно.

Я піддаю сей проєкт нашій центральній організації і всему загалови під пильну розвагу. Всенародний спис переводять і наші вороги, Поляки, не лише для політичних але і для много инших важних цїлий. До успішнїйшої оборони української людности всенародний спис є конечною потребою, і я думаю, що в сім напрямі наша політична організація за одобренем загалу зарядить акцію після одної, добре опрацьованої системи. Я вірю, що мирова конференція не посьміє з легким серцем відложити на бік велику книжку із одним міліоном українських підписів-голосів.

В. С.

ЗЛУКА МУСИТЬ БУТИ.

(З шікагоської „України").

Злоба не спить, а передумує способи, щоби заподіяти лихо. Оттак у теперішну пору, коли народні маси натисли, щоби перевести злуку усього народу, майстри від злоби підносять нове оружє. Большевики кажуть: „не слухайте кличів про независиму Україну, а знайте, що українські патріоти хотять збудувати буржуазійну Україну, у котрій капіталісти і інтелігенти будуть радити, а хлопи і робітник мусить слухати".

Ті большевики, що знають українські відносини, добре відають, що ширять сьвідому брехню. Упередженість сього процент українських капіталістів є так малозначний, що годі се навіть братя в рахунок. Натомісць є правдою, що майже всї властителї більших земельних посїлостий або фабричних заводів є Поляки, Москалї і Німці, — значить чужинцї. Длятого патріотичне українське движенє, котре має на цїли освободити край від чужих зайдів, тимсамим уже рішає про квестію капіталістів. Коли попри чужих прийдеть ся потерпіти і кільком українським богачам, то ізза того ніхто голови сушити не буде. Уже важнїйший є закид, чи справдї українська інтелігенція не використає у свій поживок народного руху. Усеї середної кляси на Україні разують на 13 процент. При нинїшнім демократичнім устрою, де нема голосованя куринями, а правиться ся єдине голосоване загальне, годі навіть уявити собі ті хитрощі, якими 13 голосів потрафило би дістати перевагу над 87. Що особливо у перших початках нашого державного житя чимало інтелігентних людий увійдуть яко представники хлопів, се цїлком зрозуміле. Будова нової держави потребує усюди фахових людий.

Є фактом, що хлїборобки становить на Україні більшу силу, яку обчисляють на 85 процент усього населеня. Їх постанова мусить рішати про все. Що є добре для українського мужика, мусить бути добре для кождого Українця. А український селянин своїм розумом вже давно збагнув, що Україні потреба як найбільше фахових людий. До чого аж тепер дійшов апостол большевизму, Ленін, — українській хлїборобі мав вироблену думку від давна. Ленін побачив, що ніяка держава не може обійтись без інтелігенції і нинї він надїлив фахівців у Росії особливими привилеями. Ще недавно він і його фанатичні опричники хотїли вирізати в пень усю інтелігенцію, а днесь недобиткив „інтелігентної буржуазії" надїляють особливішою опікою саветського ладу.

Наш народ старав ся вже віддавна випродукувати як найбільше людий з висшою осьвітою. Доказом того є численні бурси, удержувані майже виключно складками селян. „Рідна Школа" у Галичині була сотворена і удержувана не ким иншим а українськими хлопами, котрі навіть в Канадї і Злучених Державах збирали жертви на неї, справедливо міркуючи, що се є одно з найбільших завдань нашої суспільности.

Штучно сїяна ненависть до інтелігенції се ніщо инше а ширенє ненависти до просьвіти.

Уявім собі на момент ту хвилю, коли би справдї удалось нашим большевикам винищити до тла усїх інтелігентних людий на Україні. Се було би, наче вибране мозку з голови чоловіка. Ще й до того українські професійні люди ніяк не зірвали своєї звязи з народом. Вони не творять, покищо, окремої касти, що дбає за свої клясові інтереси. **Типовий український інтелігент має наскрізь демократичні ідеали.** Він не перетворив ся в бюрократа анї не став на становиску буржуя, що поза свою вигоду не хоче добачити інтересів цїлого народу. У нас навіть попівство ще не витворило клерикальної бюрократії помимо усїх затій митрополита Шептицького. У теперішній боротьбі ми бачимо українське духовництво, як воно іде поруч зі сьвідкою інтелігенцією і стає в ряди разом з усїм народом, щоби добути усїм волю. Коли хто за народ віддає житє, то не можна сумніватись, що такий чоловік готов понести і меньшу жертву. Сотки сьвітської і духовної інтелігенції вороги визнять по тюрмах, а то і повбивали за народну справу.

І тим вони дали сьвідоцтво тій великій правдї, що українські інтелігенти цінять добро своєї нації висше ніж само житє.

Коли би ті панове, що безпечно кричать по вічах і часописях тут, в Америці, вчинили подібну жертву зі свого житя тодї і лише тодї мали би право пробувати, повести народ на нові дороги. Робити із себе апостолів нових течій; розпинатись за саветы і комуну, коли знаєть ся, що ізза сего і волосок з голови не спаде, се дешева демагогія дешевих голов. А ти, братику; коли справдї віриш щиро в те, що говориш, рушай на фронт! Тодї повіримо тобі, коли за ідею, котру голосиш, ти станеш до боротьби разом із тими, що не писком тільки удають героїв.

Намножило ся на американській Україні великих людий. А кождий преть ся показувати нові дороги. Усьо критикують, усьо їм не влад, а як прийдеть ся щонебудь зробити, то занапастять і се, що їм вже готове у руки влїзло.

Не тільки большевизм веде до анархії. Ми бачимо людий, які бушімто чешуть больше-більше стали горі шерстию, а самі-ж ще гірше замішане творять між народом.

Накинули ся у провід, а кінця вивести не вміють. Усїм пришло ся уступити перед Соломонами, що обіцяли отворити очи народови. А вийшла така штука, що поза власною хвальбою нічого доброго не видно.

Політичні авантурники коштували Українців в Америці кілька лїт змарнованих на безумній кириній демагогів, добиваючих ся о провід в народі.

Наша суспільність мало-помалу приходить до розумного заключеня, що її обдурили. Наобіцяли золоті гори, а наспали політичної полови. Розбитий сварними народ перестав наконець вірити, що боротьба між собою є найвисшим ідеалом для нас. Кромі малого кружка, взаїмного обожаня, де один через другого перехвалюєть ся своїми подвигами і знанем, кромі українських героїв і генїїв, ми, народ простого хлопського розуму, рішили, що нам начхать на всї геніяльно-героїчні плянн, маючі на цїли повалити Ядловского, Підгорецького та Лотоцького. Не пересуджуючи великости тих трох чи більше осіб, ми міркуємо, що поваленє їх ніяк України не спасе. Ми, читаючи український перевід Дон Кіхота, вважаємо таку боротьбу за боротьбу з вітраками і шкодуємо народну енергію на таку війну. Ми перейдемо до дневного порядку над всякими кличами, що накликують нас бити свого брата.

Натомісць усюди подамо собі руки до згоди. У наших рядах стане кождий, у котрого не свої замисли а охота послужити вітчинї. Нинї нема нї пана нї Івана. Хто хоче з нами бути, остав свою професію дома. **Не хочемо „босів", диктаторів. Не будемо слухати осіб, а розумної поради. Не попи і не пани будуть в нас рядити, а постанова більшости загалу. Громадою порадимо ся, громадою рішимо, громадою виконаємо діло, бо єдино тільки громада великий чоловік.**

У тій громадї чільне місце для правдивої інтелігенції. Не конче з дипльомами університетських студій, не конче з претенсіями на великих дипльоматів і всезнайків. Але конечних для наших проводирів є розум, що знає дати добру пораду; є характер, що не шукає користи собі, а добра свому народови.

В КОЖДИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ГОВЕРНОР СТЕЙТУ КОНЕТИКУТ СИМПАТИЗУЄ З ВІЛЬНОЮ УКРАЇНОЮ.

Дня 19 серпня с. р. говернор стейту Конетикут Голком, приняв в Гартфорд, Конн., українську делеґацію сього стейту, котра просила його, аби своїм впливом підпирав змаганя українського народу до волї.

Говернор Голком приняв українську делеґацію дуже приязно, а потім відфотографував ся з нею. Фотографію помістили місцеві американські часописи.

Сю фотографію містимо отсе і в нашій часописи.

На фотографії говернор **Голком** сидить по середині; з лївої руки коло нього сидить **Іван Бойко** з Бриджпорт, Конн., а з правої пані **Анна Кармазин** з Гартфорд, Конн. За ними стоять: по лївій руцї **Ярослав Пелехович** з Ню Брітейн, Конн., з правої **М. Саламандра**, з Миддлфілд, Конн.

Governor Holcomb received a visit on Aug. 19, at the executive office in the state capitol from a delegation representing the residents of this state who are of Ukrainian birth or descent. The delegation presented the case of the Ukrainian republic in its conflict with the newly established republic of Poland and solicited the sympathy and the assistance of the governor for the Ukrainian people. The delegation included John Boyko of Bridgeport, Yaroslav Pelechowicz of No. 121 Beaver street, New Britain, M. Salamandra of Middlefield, and Mrs. Anna Karmazin of this city. The delegation was introduced to the governor by Major John Buckley the executive secretary. Governor Holcomb listened attentively to the statements of the delegates who adressed him and then assured the delegation that he was in hearty sympathy with people in their struggles for self-government. He assured the delegation that he would take their communication and their addresses under consideration.

Address Before Governor.

Mr. Pelechowicz said in his address:

"At this memorable meeting we like to use our best efforts to assure your honor that the Ukrainians of the state of Connecticut are a loyal and a law-abiding element and as such can be well relied upon at all time. No one better than the Ukrainians can appreciate more what liberty means to them. Liberty has been denied them for 600 years, but they never gave up hope.

"This is why the Ukrainians are perhaps the most loyal of all foreigners. For, thirsting for liberty and under the burden of oppression they were driven out from the yoke of the Polish and Russian oppressors and came here; and here they see the difference. Other incomers who were not oppressed politically in their respective countries cannot fully appreciate the American standards of liberty. With the Ukrainians it is different. They don't complain as long as they stay in America for they know what a slavery they had in their old country and they see, on the other hand, that there is nothing but freedom in the widest sense of the word, in America, and this is the reason that they are loyal. And so of 1,000,000 Ukrainians of the United States, hardly a single case of arrest for disloyalty is known.

* * * "The Ukrainian nation is a peaceful giant of nearly 40,000,000 people living on the richest soil in Europe and yet one of the poorest. For the jealous and malicious neighbors for centuries contended to despoil this rich soil. The Poles and the Russians joined hands three centuries ago and with united energies deprived all Ukrainia of freedom and divided all her riches among themselves; and ever since that time Ukrainia was subjugated, her fields were taken from the people and given to the Polish and Russian nobility, her factories, mines and minerals and all her resources were gradually taken from her; the Ukrainian language was banished from schools, books and newspapers were forbidden * * * With this war the great Ukrainian nation woke up and to the surprise of many of its enemies asks for liberty. * * *

"We humbly request that your excellency does not fail to offer your generous assistance as far your influence reaches to the cause of free Ukrainia."

Mrs. Karmazin, addressed the governor as follows:

"Your Excellency:

"I have also been sent by the convention to declare in the name of women citizens of Ukrainian descent the affection to our dear country here in which our fathers have found a tender shelter and liberty, and to ask your excellency to be so kind as to afford assistance as far as your influence reaches, to the unfortunate Ukrainian nation abroad.

"I did not experience myself these cruel wrongs already related; but my mother used to tell me how deeply in the heart of every Ukrainian woman those frongs were implanted, those wrongs about which the mothers used to sing to their children lulling them to sleep, thus:

"'Sleep, my child, sleep while you're young and don't weep.

O, when you're grown, the Polish injustice will hurt you deep.'

"I was born here, but I shudder, and every Ukrainian woman shudders, at the thought that the cruel Polish injustice will fall upon our parents who are abroad, and our brothers, cousins and all the children, sons and grandsons.

"Governor, our request is deep but it comes from our hearts. Help our people abroad to have liberty."

(From the Hartford Daily Times, Aug. 19, 1919).

ITALY AND UKRAINE.

(From the *Popolo D'Italia* July 26, 1919.)

The recent interview between Signor Masurenko the representative of the Ukrainian Republic attached to our government and Dante Ferraris our minister of Industry is of an importance which *transcends* or *exceeds* or *surpasses* the immediate causes which determined it.

The two statesmen discussed the best means to promote commercial relations between Italy and Ukraine, and what is of greater moment to us, to determine how much Ukrainian grain can be furnished to Italy; for there is no one who does not see that friendly relations with the Mediterranean peoples, and those peoples having an easy access to the Mediterranean, hold for us an omportance which greatly exceeds the pressing problems of the Adriatic.

The future of Italy lies in the Near East!

A healthy and far-sighted near East policy will give us access to means which are most indispensible for our industrial and commercial development without going beyond the Mediterranean, a matter of great significnce to us since we would not be obligeil to bend the knee to the English who hold the keys of the Ireland sea, and who, with their North American brothers dominate the rest of the World.

The vitality, the facility of communication and the virginity of the near Eastern countries, together with their immense mineral and agricultural resources offer a wonderful field of activity to Italian industry and to the perspicocity of our commercial agents.

Of all the countries on the Black Sea the Ukraine is the one which interests us above all others. Her mineral and agricultural resources are immense while her industrial production is relatively small.

We can exchange our industrial products for Ukrainian grain and petroleum to our mutual advantage.

Our woolens, our cotton goods and our agricultural machinery could domination the Ukrainian market. Our workers, our agricultural experts, and our organizers of industry could assure to this most fertile country that agricultural development which would make the Ukraine the granary of Europe. It is easy to guess what riches Italy could acquire in Ukraine and what prestige she would gain in the Slav world by directing her migratory currents in that direction and assuming a industrial direction of the country.

The cordial economic relations which Signor Masurenko has championed in Rome are a prelude to those political understandings of which we stand in absolute need. An Italo-Ukrainian entente would serve to check English hegemony in the Mediterranean. The Ukrainians can contend with the preponderant English activity in the Near East much better than did the Empire of the Czar, shut in as it was by the Black Sea.

England, who launched Russia against Japan to divert her from the Mediterranean, and who recalled her for the purpose of blocking German expansion towards Turkey and the Indias, appreciates the value of the friendship of 40 million Ukrainians not yet *exploite*.

Italian workmen and manufacturers should make every effort to facilitate the task of Minister Ferraris and Signor Masurenko; the latter has already proposed the institution of a commission to elaborate a plan for Italo-Ukrainian exchanges. Our workers should remember that the acquisition of Ukrainian grain—and this year we could obtain at least 2,000,000,000 pounds—is dependent on the quality and quantity if manufactured products, which we can export to the Ukraine in competition with others better provided than we are.

Our main strength lies in our workers. If our workers strike, they will cripple our industries, making all competition impossible, and making it impossible for us to flood the Ukrainian market with goods to purchase wheat. Our present labor crisis must be solved with a continued increase of production. If we do not work we cannot acquire Ukrainian, not to mention American wheat.

N. BONSERVIZI.

ЗБИРАЙТЕ І СКЛАДАЙТЕ ЖЕРТВИ НА 100.000-НИЙ ФОНД ОБОРОНИ ГАЛИЧИНИ.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

С. Кудрик, Нортемптон, Па. — Ніда українська громада в Нартемптон повинна робити демонстрацію проти польського нападу на галицьку Україну, а не розбиватись на малі групи. Польща напала на цїлий український нарід і тому в боротьбі проти того нападу не повинно бути жадного роздвоєня. Весь український загал повинен одноцушно станути проти польської неволї, а в обороні своєї волї. Всяке розбите, роздване і внутрішна боротьба виходить тільки на користь ворогам українського народу. Нортемптонська українська громада все держалась в єдности, тож повинна тим більше тепер показати свою єдність проти ворога.

АДРЕСА УКРАЇНСЬКОЇ МІСІЇ У ВАШІНҐТОНІ.

Інтересованим подаємо до відома, що адреса дипльоматичної місії української народної републики у Вашінґтоні є отся:

UKRAINIAN MISSION,
1960 Biltmore St., N. W., : : Washington, D. C.

ДО УКРАЇНСЬКОГО ЗАГАЛУ!
ОДИНОКА УКРАЇНСЬКА НАРОДНА ІНСТИТУЦІЯ
В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ
АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО
В НЮ ЙОРКУ
пересилає гроші до цілої Галичини і Буковини, так як попередно, по найнизшім курсї і під повною ґваранцією. Курс корон є тепер дуже низький, отже хто хоче вислати гроші до краю, нехай не відкладає а висилає зараз. 108—
По курс гроший і инші інформації пишіть на адресу:
AMERICAN UKRAINIAN EXCHANGE, INC.,
30 E. SEVENTH STREET, : NEW YORK, N. Y.

Родимці!

КОРИСТАЙТЕ З ТАНОГО КУРСУ ГРОШИЙ І СЕЙЧАС ВИСИЛАЙТЕ ГРОШЕВУ ПОМІЧ СВОЇЙ РОДИНІ ДО СТАРОГО КРАЮ ЧЕРЕЗ

JOHN NEMETH STATE BANK

КОТРИЙ ЗА ВИСЛАНІ ГРОШІ ГАРАНТУЄ. ХТО ПЕРЕД ВІЙНОЮ ВИСЛАВ ГРОШІ ДО ПОЧТОВОЇ ЩАДНИЦІ У ВІДНИ, ПРОСИМО ЗАРАЗ ПОДАТИ НАМ СВІЙ АДРЕС, БО ЧАСТЬ КНИЖОК МИ ВЖЕ ОТРИМАЛИ З ПОЧТИ. В СПРАВІ ВИЗДУ ДО КРАЮ ПРОСИМО ГОЛОСИТИ СЯ ДО СТАРОЇ ХРИСТИЯНСЬКОЇ ФІРМИ

JOHN NEMETH STATE BANK

1597 Second Ave., Cor. 83rd St.
NEW YORK

NUXATED IRON

НАЙЗНАМЕНИТШЕ СРЕДСТВО ДЛЯ ВИТВОРЮВАНЯ КРОВИ

СРЕДСТВО, КОТРЕ ПЕРЕТВОРЮЄ МУЩИН В СИЛЬНИХ І ВІДПІРНИХ, А ЖЕНЩИН В ГАРНІ І ЗДОРОВІ.

„В часї цїлої моєї практики, я не стрічав успішнїйшого средства для приспорення Американцям здорової червоної крови, яким є Nuxated Iron", говорить Др. Джеймс Франсіс Сулліван, бувший лікар Белвю шпиталю (Outdoor Dept.) в Ню Йорку і Вестчестер повітового шпиталю. Nuxated Iron запомагаючи кров витворює нові кровні тільця, скріпляє нерви, відбудовує нові клітини, взиває енергію і витревалість в цїлу систему. В многих случаях привертає силу особлївим, делїкатним особам в протягу двох тижнїв. Статистика доказує, що понад 3,000.000 людий річно уживає Nuxated Iron яко средства і тонїку витворюючи кров.

ЗРОБІТЬ ПОНИЗШУ ПРОБУ

А ПЕРЕКОНАЄТЕ СЯ В ЯКІМ СТАНІ НАХОДИТЬ СЯ ВАША КРОВ.

Пересьвідчіть ся як довго можете ци або працювати без умучення, опісля зажийте дві пять-гранові пілї Nuxated Iron що дня 3 рази по тїженю через дві недїлї. Опісля в друге спробуйте свою силу, а пересьвідчите ся, кілько Ви скористали. Велике число людий здемерованих, ослаблених, безнастанно терпляпих, на причуд скріпили свої сили і витревалість через уживане зелїза у властивій формі.

Поясненє фабриканта: Nuxated Iron, котрий є записаний і поручуваний через повисших лікарів не є жадним тайним средством, але антиядром добре знісним. Не так як старші неорганічні продукти зелїза, дає ся легко асимілювати, не псує зубів, не чорнить їх, анї також не осїдає в жолудку. Фабриканти запевняють в повні вдоволяючі успіхи кождому купуючому, або також звернуть Вам гроші. Купити його можна в сїм місті у всїх лїпших аптиках.

ГРОШІ ДО ГАЛИЧИНИ!

Посилаємо
28 КОРОН ЗА 1 ДОЛЯРА або 18 МАРОК ЗА 1 ДАЛЯРА.
Купуємо і продаємо
КОРОНИ І МАРКИ В ГОТІВЦІ.
ПРОДАЄМО ШИФКАРТИ ПО НАЙНИЗШИХ ЦІНАХ.
Пишіть або приходіть до: 103—

МІЖНАРОДНОГО БЮРА ПОДОРОЖІ

International Travel Bureau, Inc.,

136 EAST 42nd STREET, NEW YORK CITY.

ЧУДОВИЙ ГОДИННИК.

Сей гарний Годинник з Календарем ходить за одним накрученем через 8 днів, показує кождий день тижня, місяця і року, як також годин, мінут і секунди. Зроблений дуже сильно, має 16 правдивих цінних камінів. Гварантований на 25 лїт. Звичайна цїна сего годинника є $18.00, однак ми будемо продавати їх через короткий час лише за $12.95 а в додатку дамо Вам гарний 14 K gold filled ланцюшок до годинника. Носїть сей годинник через 5 днів, а коли не вдоволяєтесь ним, звертіть його назад. Ми зверемо Вашї гроші. Вишлїть $1.00 при замовленю а $11.95 заплатите коли почтар доручить Вам годинник. (З Кмади вишлїть повну цїну згори). Не зволїкайте, а ще сьогодня, сейчас, витніть се оголошенє.

Адресуйте $1.00 і вишлїть до: 107,08чс—
NATIONAL SALES CO., Dept. 64, Sta. D., Box 90, NEW YORK, N. Y.

КОЛИ ВИ НЕ МАЛИ УСПІХУ В ПРИВЕРНЕНЮ ЗДОРОВЛЯ

ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ

з кождою хронічною, нервовою або скомплікованою недугою, котра вимагає услуги спеціяліста. Дорога до сейчасного повороту до здоровля стоїть для Вас отворена. Моєю методою є лїчити жередо недуги і в сей спосіб дати висліди спричиняючи постійне полїпшенє в терпінях і в лїченю.

Нечиста кров, Недуги скірні, Недуги нирок, Недомаганя міхура, Простатіте, Недуги жолудка.

Рупура і Гемороїди лїчені з добрим успіхом без операції, Ревматизм, Біль серця, Нервове обезсиленє, Прищі, Біль голови.

Нервове почутє обезсиленя, Нервове лихе травленє, Нервове вичерпанє, Болї в хребті, Рани в устах і на язику.

Спеціяліста висше 25 лїт.

Порада даром.

Мої цїни є умірковані.

Нечиста кров і недуги скірні лїчені з добрим успіхом.-Модні встрікування і Серум.

Dr. WILLMARTH, спеціяліст,

138 WEST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.

Години урядові: від 10. рано до 8. веч. З ВИМКОЮ ЧЕТВЕРГІВ, КОЛИ ОФІС БУДЕ ЗАЧИНЕНИЙ ЦІЛИЙ ДЕНЬ В недїлї і сьвята від 10. до 3. пополудни. 81—

МАНІФЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ В ТЕРИВІЛ, КОНН.

(Допись з Terryville, Conn.):

Дня 24. серпня б. р. відбуло ся в Теривіл, Конн., о 2-гій годині в міській галї велике маніфестаційне вічє в цїли заявленя патріотизму і солїдарности Лемків з українським народом, як також в цїли запротестовання проти яницького наїзду на українські землї і опрокинення ляцьких претенсій до Лемківщини.

На вічє зїхались люди не лише з Теривіл, але і з далекої околиці — навіть з Гартфорд, бо ще кілька днів перед вічем була про нього голосна згадка в кількох американських часописях стейту Конектікут.

Вічє отворилось вибраним президії. Вибрано одноголосно на предсїдателя о. Йосифа Пелеховича з Ню Брітен, якого вічевий комітет спеціяльно запросив на ту цїль до переведеня вічa. Секретарювали: п. Ярослав Пелехович з Ню Брітен і п. Григорій Громосяк. До резолюційної комісії вибрано пп.: І. і А. Климковських і Павла Прислопського.

Перший забрав голос о. Пелехович, який вже кілька разів проводив вічами в стейті Конектікут і є добре звісний зі своєї красномовности. Його бесїда тимбільше припала до вподоби слухачам, бо шановний бесїдник розповідав деякі цікаві случаї зі свого побуту на Лемківщинї, де він був на парохії. Він представляв, який той нарід чесний і працьовитий, так що хоть між Лемками є много бідних, то там жебраків нема, як то буває між Ляхами.

Другим з ряду бесїдником був п. Мих. Саламандра з Мериден, який палкими словами змалював слухачам сучасні гіркі відносини на Україні та зазвивав до бодрости духа і єдности. Добродїй Саламандра се один зі щирих Українцїв, бо він все і при кождій нагоді словом і дїлом спомагає українську справу. Він привіз зі собою цікаві книжочки до читаня і люди, жадні науки, розкуповували їх, щоб образуватись.

Нїм ще скінчив промову п. Саламандра, то прибув на сцену місцевий американський сьвященик С. Е. Інсс (Evans), якого передвічевий комітет запросив на бесїдника. Коли п. Яр. Пелехович представив його публиці, шановний Американець забрав голос. Найменьший шум утих на галї і серед найбільшого напруженя уваги зі сторони слухачів бесїдник почав їм висновувати значіне слова „liberty" і способи, як свободу осягнути не конче боротьбою, але чесностою. Він завзвив ся щирим приятелем України і сказав: „Я анї одної хвилї не був би правдивим християнином, колиб я не був приятелем України, бо ми є всї людські єства і маємо зглядом себе людські почування, які-б або звідки-б ми не були". Часті гучні оплески нагороджували бесїдника.

Четвертим з ряду бесїдником був п. Ярослав Пелехович. Він говорив по анґлійськи і Ляхам арґументів не щадив. Він казав, що Ляхи ідуть римським шляхом насильств і підбоїв, і їх мусить зустріти римська доля, с. є. загибіль. Римське царство, хоть далеко міцнїйше ніж теперішний польський авантуризм, а таки запало ся і тепер слїду про нього нема. Отже поплатана і покалїчена Польща, як зачне грати ролю римського царства, то „шур" що попаде. Бесїдник порівнував Ляхів до Гунів і Вандалів, а при иншій нагоді додав, що найлїпшим доказом того, що „еще Польска не згінела" є се, що Польща вбиває, нищить і рабує, а се є незбитним знаком, що Польща ще жиє.

На вічу зроблено збірку і зібрано $90.35. Імена жертводавців оголосилось на салї, щоби вже не подавати їх в часописах. На вічу вибрано екзекутивний комітет, в склад котрого ввійшли: Александер Криницький яко голова, Григорій Громосяк і Іван Климковський яко заступники голови, Андр. Климковський і Павло Прислопський яко секретарі. Цїлию его екзекутивного комітету буде: збиране жертв для України і основане місцевої читальнї. В тім екзекутивнім комітетї є всї ті, що були в передвічевім комітетї, і їм належить ся подяка, що вони так хорошо заняли ся уладженем вічa.

Також ми складаємо щиру подяку о. Йосифови Пелеховичеві і його синови Ярославови, бо ми на вічу змогли переконати ся, що вони оба є трудолюбиві працьовники на народній ниві і ми знаємо, що таких щирих патріотів тут не дуже богато.

Позвольте нам також завізвати в тих стрічках инших наших братів Лемків, аби дали про себе знати, що вони України, бо лиш одинока Україна може їх увільнити від Ляхів і лише під Україною вони будуть мати волю.

На сїм вічу ухвалено одноголосно отсю петицію, яку вислано президентови Вілсонови і сенаторови Лоджови у Вашинґтонї:

Mr. President:

The Americans of Ukrainian descent and Ukrainian residents of Terryville, Conn., and vicinity, assembled at the convention in Terryville, Conn., beg the President to give his kind consideration to this our petition.

The subject of the petition is the westernmost part of Ukraine, the so-called Lemko country which has a population of nearly two hundred thousand and from which we are the emigrants. That country though purely Ukrainian was added to the Polish administration of Cracow as far as its judicial matters were concerned and presently the Poles use this incident as a basis in claiming that country.

The Lemko country in question has been Ukrainian for centuries and never lost its Ukrainian character up to the present time; in fact it is ethnographically more purely Ukrainian than West Ukraine because the Polish authorities of Galicia, rendered confident several decades ago that that country transfered to the Polish side of the province by the Austrian emperor would be never taken from them as long as the Austrian Empire existed, did not make such strenuous efforts to colonize this beautiful mountainous region as they did in respect to the Ukrainian Eastern Galicia. But now, when the Austrian Empire ceased to exist, we are convulsed when we learn that the Polish authorities still claim this territory using for their argument the fact that it is situated in the Polish part of Galicia, which means that it had been taken from the Ukrainian and transfered to the Polish part of Galicia by the Austrian Emperor.

These malignant and outrageous claims contradict all principles of justice and self determination of nations proclaimed by the President. We therefore, assembled at the convention humbly request the President to reject the idle arguments of the Polish propagandists, and on the contrary to take cognizance of these facts:

1. The Lemko country forms a continuous and uninterrupted part of Ukraine.

2. It has been Ukrainian in language, customs and cultyre since as long as the human memory reaches.

3. An unusually large percentage of Ukrainians inhabit the Lemko country. To demonstrate this we take liberty to supply the President with the data collected from the Galician church census of 1913. According to that authority there is in all the eight Lemko Greek-Catholic church districts or decanates:

In Decanate of	Total pop.	Poles	Jews	P.C. Poles
Ustryki	21,461	1,079	3,243	4.95
Olkhovetz	12,933	1,401	308	10.91
Sanok	35,434	5,379	2,626	15.2
Yaslyska	29,324	467	129	1.6
Korosno.	8,233	686	59	6.4
Dukla	20,569	604	298	2.95
Bitz	25,708	1,118	596	4.3
Mushyna	44,929	744	883	1.5
Total:	197,601	11,468	8,064	5.87

We request the President of the United States to do his best not to allow the 32.8 per cent of the people to be governed by 5.87 per cent of Poles for we, before coming to this country, experienced such a cruel treatment from the Polish rulers as hardly finds a parallel in the contemporary history.

We conjoin this humble petition to that of August 3rd presented to the President by the convention of the Ukrainian delegates of the State of Connecticut, at which convention there were many Lemko delegates, and heartily request the President to give his worthy consideration to the Lemko question when he considers the important question of West Ukraine.

(Сю петицію враз з коротким описом вічa помістило яких 15 американських часописий в стейті Конетікут).

Як висше сказано, на вічу зібрано $90.35. Винаймлене галї, автомобілї, прибори до писаня і инші ще передвічеві видатки виносили $40.48, так що сума з вічa остала $49.57. Екзекутивний комітет зробив кілька днів опісля нараду, як би найлїпше сю суму грошей зужити, щоби як найбільший був хосен для України, і урадили, щоби їх дати до комітету стейтового вічa в Ню Брітен, на розповсюднене тої славної книжки по цїлім сьвітї. Ми над тим роздумали і знаємо, що ще не було між Українцями такої книжки, котрою цїлий стейт промовляв би до сьвіта і кликав в імя України о поміч і ратунок, а тота мапа, що там є вибита, то так на Ляхів поділає, як огонь на печінку, а нам на освободженє з ярма. Тому ми не лише що дали ті гроші, але самі не пожалували труду і пійшли поміж нарід тай зібрали $23.00, так що загальну суму $72.57 ми відвезли до Ню Брітен та передали їм, аби стейтовий комітет мав чим Ляхів підсмажити.

Отсим то ми звертаємось також до цїлого українського загалу, щоби не спав, але брав ся до дїла, робив вічa і дав сьвітови знати, чиї ми сини, кім, за що закуті, а також щоби не жалував гроша, бо Ляхи зібрали десять мілїонів на циганства, то нуж і ми даймо на свою оборону. Дайте, люди добрі, комітетови стейтового вічa (Committe of Ukrainian State Convention, 121 Beaver St., New Britain, Conn.), то той комітет так споможе Україну, як ще нїхто инший через 20 лїт української еміґрації.

Александер Криницький, Григорій Громосяк, Павло Прислопський Іван Климковський, Андрій Климковський.

Нортгемптон, 8. вересня 1919.

ВІД УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО КОМІТЕТУ В НОРТГЕМПТОН, ПА.

Отсим повідомляєть ся Українцїв в Нортгемптон і околиці, що Український Народний Комітет в Нортгемптон, Па., не має нїчого спільного із самозванчим комітетом Махіброди і Кудрика. Комітет Махіброди і Кудрика представляє себе, а не загал Українцїв в Нортгемптон, Па. Українцї в Нортгемптон стоять твердо при У. Н. Комітетї і роблять приготовлю до величного віча і протестаційного походу. Українцї в Нортгемптон, Па., не мають нїчого спільного з малесенькою горсткою федерацїйних киринників. Киринники хотять спровадити на своє збіговисько тих, що робили компромісси з польським музикантом Падеревским, а загал нортгемптонських Українцїв на своїй демонстрації запротестує проти розбишацької політики Падеревского.

Уряд У. Н. К. в Нортгемптон.

ПАЛМЕРТОН, ПА.

ТОРЖЕСТВЕННЕ БЛАГОСЛОВЕНЄ УКРАЇНСЬКОЇ ГР.-КАТ. ЦЕРКВИ В ПАЛМЕРТОН, ПА.

відбудеть ся

В НЕДЇЛЮ, 14. ВЕРЕСНЯ С. Р.

на котре сердечно запрашають усїх місцевих і позамісцевих людий, як і усї Хвальні Братства і Товариства.

107-08 **Церковний Комітет.**

Нещастні случаї не ує чекуют будьте приготовлені

ПЕЙН-ЕКСПЕЛЛЕР

дает скору помічь на знижение, нїхурі і по товченє.

Тиждїн за торговельнов марков *Янар*

Во всїх аптиках 35 ц. і 65 ц., или пишіть до

F. AD. RICHTER & CO.,
326-330 Broadway, New York

25 ЛІТ УСПІШНОГО БАНКОВОГО ДІЛОВОДСТВА І ПЕРЕСИЛКА ГРОШИЙ.

ТІ СЛОВА НАС ВЕЛИЧАЮТЬ а Вашим дїлом є користуватись нашою фірмою і пересилати всї Ваші фінансові справи до нас, бо через наш досьвід у фінансовім діловодстві Ви осягнете найлїпшу цїну на Ваших грошах і можливо найлїпшу обслугу.

ГРОШІ ДО СТАРОГО КРАЮ

Ми виставляємо драфти і пересилаємо моні-ордери і кабльові грошеві посилки виплачувані у всїх частях сьвіта по дуже низьким торговельним курсі і з повною запорукою. Кожду моні-ордерову пересилку полагоджуємо з особлившою увагою і висилаємо до місця призначення таки в день видачі. Ми ВИДАЄМО ПОСЬВІДКИ ЗАПЛАТИ НА ВСЇ НАДАНІ ГРОШІ. 100,102чс—

ШИФКАРТИ НА ВСЇ ЛІНІЇ КОРАБЕЛЬНІ

Виготовлюємо правні документи у всїх язиках і колектуємо належитости.

Приймаємо депозити від $1.00 і висше і платимо від ощадностий три процент (3%).

По близші інформації голосїть ся або пишіть до:

BOSAK STATE BANK,

434 LACKAWANNA AVE., SCRANTON, PA.

ДЕПОЗИТОРІЯ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ, ПЕНСИЛЬВЕНІЇ, ПОВІТУ І МІСТА.

Отворено що дня від 9. рано до 6. веч. В суботи від 9. рано до 9. веч.

ГРОШІ ДО ГАЛИЧИНИ

ПЕРЕСИЛАЄ під ПОВНОЮ ґваранцією

АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО

В ФІЛЯДЕЛЬФІЇ, ПА.

100 КОРОН ЗА - - - $ 3.85
1000 КОРОН ЗА - - - $35.00

В справі вїздуду до краю просимо писати до:

УВАГА: Цїна гроший часто змінять сп. Наколи танші, так ми пересилаємо більше корон. 108,09

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, INC.

322 N. 8th STREET, PHILADELPHIA, PA.

НОВІСТЬ! НОВІСТЬ!

ГРАМОФОН БЕЗ ТРУБИ З 4-МА ПІСНЯМИ ЛИШЕ ЗА $12.00.

Пришлїть задаток $5.00, а решту заплатите по одержаню товару. — Замовленя адресуйте: 66ч—

Головний магазин:

Greater New York Phonograph Co.,

810 Grand St., New York, N. Y.

або до філії:

MANDEL TALKING MACHINE CO.,
52 East 23rd Street, New York, N. Y.

ЧОМУ НЕ МОЖЕТЕ ОБІЙТИСЬ БЕЗ МАЗОЛЯ В СВОЇЙ КУХНІ.

Пляцки і паї зроблені на Мазоля є смачні і легні до травленя.

Ви зужиєте о одну четверту до одної третої части меньше Мазоля, ніж Ви потребувалиб масла або смальцю до смаженя. Чистість і досконалість Мазоля се уможливляє. Сим заощаджує Вам гроші.

Ваші пляцки будуть легні, коли ужиєте Мазоля, а паї і хрусти будуть крихкі.

Мазоля є з зернистого олїю. Дістаєсь його з ядер зерен. Мазоля є перетворюваний аж до досконалости. Можете його перегріти понад властиву температуру, заки він випалить ся. Тому Мазоля вистарчить на довго, коли його уживати як товщ до смаженя. Се заощадить Вам гроші.

Через свій милий сман Мазоля став популярним олїєм до салад серед тих, що любували в італїйськім Оливнім олїю. Він є легко стравний.

CORN PRODUCTS REFINING CO.,
17 Battery Place,
NEW YORK CITY

MAZOLA

ПОЗІР УКРАЇНЦІ! ПОЗІР УКРАЇНЦІ!

ПЕРЕСИЛКА ГРОШИЙ

Висилаємо вже гроші до цілої Галичини, так само як перед війною так і тепер, по найнизшій ціні, під повною ґваранцією і відвічальностию.

Виготовляємо аплікації на пашпорти безплатно, спродаємо шифкарти на найлїпші шифи.

Приймаємо грошеві вкладки і платимо процент.

Банк сей є під контролею стейту Ню Йорк і екзистує 37 літ. 88—

Банк Ледерера
Lederer's Bank

55 Avenue B., corner 4th Street, New York City

СВІЙ ДО СВОГО! СВІЙ ДО СВОГО!

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО В ДІТРОЙТ, МІШ.

завідомляє всіх Українців в Америці і Канаді, що до краю ще їхати не вільно, тішем

ПОСИЛАЄМО ГРОШІ

до УКРАЇНИ тим, котрі отримали листи зі старого краю. Котрі не отримали, ми вислуховуємо їх родини і знакомих.

КУПУЄМО ДОМИ І ЛОТИ, ЗАСТУПАЄМО СУДОВІ СПРАВИ. ВИРОБЛЯЄМО КОНТРАКТИ, КУПУЄМО ЛІБЕРТИ БОНДИ. Українці, котрий був при війску а не дістав свого Боґуєу $60, най зголосить ся до нашого Бюра, то ми йому дістанемо, хотяй би був при війску оден день. 102н111

За всіми інформаціями пишіть до Головного Бюра:
Foreign Exchange Dep., 1399 Michigan Ave., cor. 29th St.
Real Estate, 635 Vinton Bldg.
Law Office, 1119 Chamber of Commerce, Detroit, Mich.

SPRINGFIELD AVENUE MUSIC SHOP

де находить ся комплетний вибір українських рекордів

ПРИЙДІТЬ І ПОСЛУХАЙТЕ. 105н114

ВЕЛИКИЙ ВИБІР СПІВНИХ МАШИН

Отворено вечерами і в неділї.

ГОВОРИМО ПО УКРАЇНСЬКИ.

Направ є нашою спеціяльностию. Низкі ціни

Глядіть за докладною кодресою:
91—91½ Springfield Ave.,
Newark, N. J. Phone: Market 2534.

Пишіть по каталоґ. Пришлеть нам моні-ордер а ми вишлемо Вам всякі рекорди обезпеченою посилкою.

ХОРІ ЛЮДИ!

ЧИ НЕ СТРАТИЛИ ВИ ТЕРПЕЛИВОСТИ, ЗАВДЯКИ ВАШІЙ НЕДУЗІ.

З дня на день з орку на рік віддаю лікарські услуги Українцям. Представте собі скільки хорих я уже вилічив та скільки хорим я упрямлив житє. Коли Вам житє надоїло задля пробуваня ріжних лікарів і коли відчуваєте, що Ваш стан здоровля стало погіршуєсь, спаршуєсь сейчас звернутись до

Dr. LEONARD LANDES

Він Вам цілковито даром порадить, що Вам робити, аби Ваше житє охоронити і пояснить Вам о вашій недузі. Лічу уже через 20 літ з добрим успіхом всі недуги: як: ослаблене, затроєне кровя, недуги жолудка, серця, легких і т. д. 115-128-

Недуги полові і нервові лічу за помочию електричних апаратів і „X лучів", через яке переглядаю Ваші внутренности. Не кождий лікар посідає ті апарати, длятого, що вони дуже дорогі. Не надкладайте ся завтра а сейчас приходіть до знаного всім

Dr. LANDES, 140 East 22nd St.,
(між Lexington & 3rd Ave.), NEW YORK.
Teelphone Gramercy 3823.

Години приняти: від 10. рано до 7. вечер. В неділї від 10. рано до 3. пополудни.

$6.00 БРИТВА ЗА $5.00 І ПАСОК ДАРОМ!

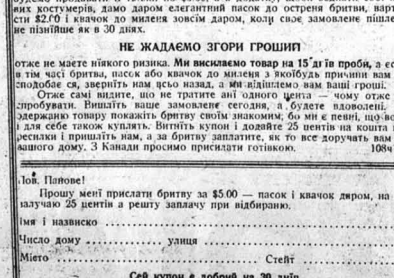

До сегодня немалисьте такої оферти, яку Вам тут представляємо, імено: первородна голярська бритва зроблена з найлїпшої стали, ошліфована і вишчена докладно, що хотяйбисьте мали не знати який твердий дарст — оголите ся цілком легко. Бритви, які тут представляємо є уживані виключно через голярів, і если будете мати таку бритву, не будете потребувати ходити до голяра і чекати через годину на свою чергу. Крім сего кожде голенє коштує вас 25 центів. Посідаючи таку бритву здошпаєте сей час і гроші, на котрі мусите так тяжко працювати. Таку бритву спродаємо по $6.00, тому, що хочемо розповсюдити її, отже тимчасово будемо продавати її тільки по $5.00, а в додатку, щоби зєднати собі нових костумерів, дамо даром елеґантний пасок до острення бритви, вартости $2.00 і ковчок до милеця зовсім даром, коли своє замовленє пішлете не пізнїйше як в 30 днях.

НЕ ЖАДАЄМО ЗГОРИ ГРОШИЙ

отже не маєте ніякого ризика. Ми висилаємо товар на 15 днів проби, а если в тім часі бритва, пасок або ковчок до милеця з якоїбудь причини вам не сподобає ся, зверніть нам ріжо назад, а ми відішлемо вам ваші гроші.

Отже самі видите, що не тратите анї одного цента — чому отже не спробувати. Пришліть ваше замовленє сегодня, а будете вдоволені. Поздержано товару покажіть бритву своїм знакомим; бо ми є певні, що вони і для себе також куплять. Вигніть купон і додайте 25 центів на кошта посилки і пришліть нам, а за бритву заплатите, як то все доручать вам до вашого дому. З Канади просимо присилати готівкою. 108н117

Шов. Панове!

Прошу мені прислати бритву за $5.00 — пасок і ковчок даром, на що залучаю 25 центів а решту заплачу при відбираню.

Імя і назвиско .....

Число дому ..... улиця .....

Місто ..... Стейт .....

Сей купон є добрий на 30 днів.

Адресуйте виразно:

UNION SALES COMPANY,
747 N. Lincoln Street, Dept. S, Chicago, Illinois

З УКРАЇНСЬКОЇ БРИГАДИ В ЧЕХІЇ.

Дайтш-Ґабель (Чехея) 14. липня (Вириж з листу надпоручника Кульчицького).

„По катастрофі наших військ в Галичині, та часть армії, котра була коло Хирова, Самбора, Дрогобича, зістала тк заскочена Поляками, що не могла утікнути на Україну, а не хотячи піддатись ворогам, утікла через Карпати в Чехію. Розуміється, всяке оружє мусіли зложити, а людий і офіцирів уміщено в бараках, де давнїйше жили московські полонені. Туди посилають також наших людий, котрі вертають ся з італійскої неволі і не хотять їхати до дому. Так отже дістав ся і я сюди. Мужва мешкає в бараках; вправлюють ся так, як у нас вправляли ся перед війною; ходять на вправи в околици, тілько не мають оружя. Офіцири дістають тусаму платню що чеські; мешкають в місті або бараках, тілько без дозволу чеських властий не вільно нам опускати сего місця. Є отже рід інтернованя з цілковитою свободою. Коли однак отворить ся дорога на Україну або до Галичини, так що ми зможемо злучити ся з нашою армією, то тоді Чехи видадуть нам зброю, канони і всьо, що забрали, і ми тоді забираємо манатки на плечі і їдемо відси до своїх. Коли се буде, — Бог знає. Кажуть, що Румунія хоче перепустити нас до Одеси. Скільки в тім правди, ніхто не знає. В Галичині ціле пекло для наших Українців. Може і Ви також читаєте се в часописах, що там виробляють. Вся наша інтелїґенція сидить по арештах і то найгірших; много їх там умирає на ріжні хороби. Наших учеників повиганяли зі шкіл, заборонено говорити по українськи по всїх урядах і заборонено видавати українські часописи і т. д. Сего, що там наші тепер переживають, не дасть ся описати, а оповідають о сім ті, котрим удалось втечи сюди з ляцького полону. От видиш, — то називають ся вільність народів! На Україні всї наші війска (галицькі і закордонні) злучили ся разом і бють большевиків. Як упорають ся з ними, тоді зачнемо визволяти Галичину і не спічмемо доти, доки не виженемо Ляхів з нашої землі. Гарно було би, як би так і наші брати зза моря згуртували і прийшли нам на поміч, бо від сьвятої війни не повинен ніхто відтягатись".

ПОКЛИК ДО ВСІХ УКРАЇНЦІВ В КЛІВЛЕНД, ОГАЙО.

Теперішна хвиля є велика і важна. Час настав, що тепер посїєм, то ми і діти наші збирати будуть.

Кождий, хто лише почуває ся бути Українцем і в кого є хоть маленька іскорка любови до свого рідного краю і до пневоленого народу, той певно думає над тим чим би можна приблизити ся до здвиженя України і до Славу Укр. Народа. Ми, Українці, повинні пізнати так важну хвилю яку тепер переживемо і злучити ся всі в одно тіло (бо де одно тіло, там один дух, а де один дух, там одна гадка і одно діло), та тим дати доказ, що в нас є сила, що сила не перемагана. Ми повинні показати ворогам як і чужинцям, що ми не є такі темні і такі, за яких нас представляють. Ми можемо се доказати не словами, але ділами. Ніріз культурний пізнає ся по роботі, звичаях і обичаях. Він не буде захоплувати стародавні звичаї які не відповідають сучасному житю.

Ніріз культурний не буде ділити ся на партії, бо знає що через таке ділене ослаблює ся сила народа.

В культурнім народі є клич „всї за одного а один за всїх".

Дальше. Культурний нарід плекає і високо цінить скарби свого народа як: музику, спів, поезію, штуку, бо знає що то скарби його.

І ми повинні показати що ми знаємо цінити скарби народа свого, а не тілько цінити, але і плекати їх.

І якраз Тов. Спів.-Дован. „БОЯН" задумало дати ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ сполучений з декламациями і предмовами, але при спів-чуттю всїх Укр. Товариств і Братств, а також і одиниць, які не належуть до жадних Тов. а чують ся бути здібними чи то до співу, чи до виголошеня поезиї.

Тож кличемо до всїх, без огляду на всякі особисті переконаня, злучити ся разом і дати великий концерт як для Українців громади Клівленд пристало.

Полишли всякі особисті образужки на боцї, а всї як один до діла.

Вписи до Концерту відбудуть ся дня 13., 14., 17., 20. і 21. с. м. все від 7-мої до 9-тої вечер, в гали церковній.

Від Тов. „Боян".

НОВІ ТЕАТРАЛЬНІ ТВОРИ!

	шт.
Безталанна, драма на 5 дій	35
Не Старости Пір, образ з житя народа в 1 дїй	10
Душогуба, драма в 5 дїй	35
Вихрест, драма в 5 дїй	35
Гарас Бульба під Дубном, драма в 4 дїй	35
Бувальщина, комедія в 1 дїй	20
Катерина (Мужинка), драма в 4 дїй	30
Майська Ніч, комедія в 3. дїях	30
Веселі Полтавці, комедія в 3. дїях	30
Циганка Красавиця, комедія в 3-ох дїях	25
Пан писар, штука в 3-ох актах	20

Замовленя посилайте на адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA
Im. T. SHEWCHENKA,
168 E. 4th St., New York, N. Y.

1024—

РУХ У ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Повідомляють ся членів Тов. Любов, від. 45 У. Н. С., що мітинґ відбудеть ся дня 14 вересня с. р., о годині 2-гій пополудни.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. Тов. „Українська Січ", від. 182, повідомляє своїх членів, що мітинґ відбудеть ся в неділю, 14. вересня, о 3-гій годині пополудни. Просить ся всїх членів, аби явили ся на сім мітинґу на означений час, бо є важні справи до полагодженя.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Подаєть ся до відома членам Тов. „Згода", від. 62 У. Н. Союза, що місячний мітинґ відбудеть ся в суботу, дня 13. вересня в гали Мік Нікоз, 62 ул. і Ґрейс Еве., West Філядельфія. Просить ся членів, щоби явились усї і щоб члени поприносили гроші за фотоґрафії і розібрали, бо фотоґрафії вже готові. Початок о годині 4.30 пополудни. — Василь Вольчальский, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Г. Отсим повідомляєть ся членів Тов. „Більність в Америці", від. 172 У. Н. Союза, що кварталъні збори відбудуть ся в ту суботу, дня 13-го вересня с. р., точно о годині 7.30 вечером, в Народнім Домі під ч. 217-219 Іст 6-та ул., Ню Йорк. Обовязком кождого члена прибути на сі збори, бо разом маємо важні справи до полагодженя. Хто не явить ся, підлягає карі після статута. Будемо також приймати членів нових до Товариства і до Союза після статута. — М. Водняр, секр фін.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ З ГАМТРАМК, МІШ., ПОЗІР!

Заходом Братства св. Михаїла

— устроюють ся —

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

і ріжного рода предмети на вигравку

ДНЯ 13. ВЕРЕСНЯ 1919 Р.

в гали Української Хати під ч. 22 Ґрейлінґ Ave.,

Початок точно о годині 7-ій вечер.

Вступ 50 цент.

Родимці, если хочете весело забавити ся і виграти якийсь гарний предмет, то прийдіть всї на бель, а не пожалуєте. Музика добірна, обслуга чесна. Погуляємо і забавимо ся доволі за що ручить — КОМІТЕТ. 108

ПОЗІР, НЮ ЙОРК.

Український ратунковий Комітет села ЗАСТАВЧА і околиці устроює

В СУБОТУ, 13. ВЕРЕСНЯ С. Р.

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

в гали під ч. 431 Іст 6-та улиця в Ню Йорку.

Початок точно о годині 6-тій вечером.

На сей бель запрошуємо усїх місцевих і позамісцевих Українців, і всїх охочих до танцю

Приїдьте а не пожалуєте! Забавимо ся доволї. Для розривки буде гра в колесо щастя: Вступ 35 центів, гет чек добровільний. Весь дохід призначений на сироти і вдови по полеглих у війнї. Музика первородна; обслуга чемна 108-109 Комітет.

НОВЕ І ДУЖЕ ВИГІДНЕ ШИЛО.

Тим шилом Ви можете направляти чоботи, упряж, мішки і т. п. Воно шиє сильно і добре, скоро як машина, шиє враз з 20 ярдами шевецкої дратви і з голки, з інструкциями, лише $1.00; 7 шиль за $5.00. Вдовольне запевнене. Залучіть $1.00 до сего оголошеня що нині, сейчас і вишлїть до:

NATIONAL SALES CO., Dept. 124, Sta. D., Box 90, New York, N. Y.

Phone: 3317 Montgomery

ІВАН БАБЯК

ЮНІЙНИЙ МУЗИКАНТ.

Достарчає першорядну музику на весїля, балї, пікніки і походи по дуже умірковних цінах.

Пишіть на адресу:

JOHN BABIAK,
138 Morris St., Jersey City, N. J.

Памятайте на ключ: „СВІЙ ДО СВОГО".

МЕДИЧНЕ ЛЯБОРАТОРІЯ СВ. МИХАЇЛА

Геркулес на скріплене сил і апетиту; ділає добрим, енерґічним і здоровим. — Фляшка 2 долярів.

Перевіки „Антісептік" для женщин, що терплять на обниженя матиці і на білі упливи.—Коробка $3.

Матичний збір пахучих корінїв до заправляння напою для женщин.—Цїлий збір в 1 коробці 3 дол.

Волосоочищувач, усуває волосє з лиця і инших частий тїла в одній мінуті і є нешкідливий. — Коробка 1 доляра. 9ч—

Пишіть по каталоґ. — Всї листи враз з ріжними адресуйте до:

ST. MICHAELS MEDICINE CO.
Carlstadt, N. J. Dep. D.

ПЕРШОРЯДНА УКРАЇНСЬКА

АПТИКА І ДРОГУЕРІЯ

МИХАЙЛО УГОРЧАК,

(Давнїйше Т. J. McCloskey)
216 Washington St., cor. Sussex St.
Jersey City, N. J.

Прилажує ліки після лікарських рецепт скоро, сумлїнно і по умірковaній цїні. Має на складі великий засіб ріжнородних зел і корінїв, всї американські і заграничні патентовані ліки, масти, пілї і т. п., великий вибір перфум, пудрів і других косметиків і взагалї все, що входить в обсяг аптики і дроґуерії. Морожене і Сода.

Доволїтна практика і фахові державні дипльоми дають найкращу запоруку сумлїнної, скорої і гречної обслуги. 107ч—

Отворене кождого дня в тижни включно неділї і сьвята від 8-ої год. рано до 11-ої вечер.

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

БРАТСТВО СВ. ЙОСАФАТА

— устроює —

БАЛЬ

в гали під ч. 345 Ремінґтон стр.

В СУБОТУ ВЕЧЕРОМ, ДНЯ 13. ВЕРЕСНЯ 1919 Р.

Кождий член бр. має вхити ся.

Запрошуємо кожде Братство і Товариство і всїх Українців з Рочестер до спільної забави. — За добру забаву ручить — КОМІТЕТ. 108

ІСТ СТ. ЛУІС, ІЛЛ.

Позір! Українцї! Позір!

Бр. сьв. Арх. Михаїла, від. 308 У. Н. С. устроює

БАЛЬ І ПРЕДСТАВЛЕНЄ

В НЕДІЛЮ, 14. ВЕРЕСНЯ С. Р.

в гали Юрія Граського, під ч. 1101 Норт Трета улиця і Екскендж.

Початок о годині 2-ій пополудни. Представленє о 8-ій годині вечер.

Запрошуємо всїх Українцїв і Українок місцевих і позамісцевих. Прийдіть та повеселіть ся. Музика буде українська. — За добру забаву ручить — КОМІТЕТ. 108

ВУНСОКЕТ, Р. АЙ.

Заходом чит. „Просьвіти" в Вунсокет відбудесь представленє

В НЕВОЛЇ ТЕМНОТИ

в СУБОТУ, 11. ВЕРЕСНЯ С. Р.

в Лайсіом гали під числом 16 Мейн Стріт.

Отже запрошуємо всїх місцевих і околичних Українцїв.

Початок точно о годині 8-ій вечером. 108 КОМІТЕТ.

ПИШІТЬ ЛИСТИ ДО КРАЮ

на листових паперах, на котрих є надруковані відповідні желаєня, украшені цьвітами або образками. Серія складає ся із 7 штук:

1. До Любих Родичів
2. Найдорожчий Родичі
3. До Родини
4. Найдорожша Жінко
5. Дорогий Брате
6. Дорога Сестро
7. Милі мої, дорогі

Ціна серія листів з ковертами коштує 20 центів.

12 листів з ковертами 30 цент.
100 листів з ковертами 2 доляри.

Замовленя і гроші посилайте на адресу: 102н11

UKRAINIAN BOOK STORE,
439 North Sixth Avenue,
SCRANTON, PA.

НОВА МАПА ГАЛИЧИНИ

Вже вийшла з друку нова мапа Галичини в українській мові. На ній є зазначено намальовані всї міста, місточка, гори, ріки, зелїзниці і села. Такої мапи ще в Америці не було. ЦІНА ЛИШЕ 25 ЦНТ. (Приймаємо одноцентові марки). Замовляйте зараз, бо наклад невеликий. 105-16

PEOPLES SUPPLY CO., Dept. 1,
Sta. D., Box 51, New York, N. Y.

ЖМІЄЧНИК є одним з найлїпших до машних ліків і певним средством проти ревматизму, болів плечий, шиєни і болїв грудий. Є певнїйше на болї голови, на болї суставів у руцї і ніг, на легкий ревматизм ноги, болї горла і зубів. СЕЙ ЛІК С ВИРОБОМ СЛАВНОГО Д-РА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО.

Відносїть ся до ґенерального аґента залучаючи 3-центову марку на відповідь. 384—

MIKE FEDIW,
8 WASHINGTON AVE.,
HASTING ON HUDSON, N. Y.

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА

має великий склад книжок всякого рода: історії, повісти, оповідання, байки, казки, вірші, сповідання, монологи, образи патріотичні, релїґійні і много инших річий. Пишіть по каталоґ на адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA, 66ч
168 E. 4th Street. New York, N. Y.

ПЕТРО ЯРЕМА
РУСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ВИПОЗИЧАЄ КЕРИЧІ НА ВЕСІЛЛ, ХРЕСТИНИ І ВСЯКІ ДРУГІ ЗАБАВИ.

115 Ave. A., NEW YORK, N.Y.
Telephone: Orchard 2566.

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ДЛЯ МУЖИН І ЖЕНЩИН.

Доктор Васерман, який лічить успішно хороби жолудка, легких, серця, утроби і нирок, ревматизм і всї недуги крови і скірні вилїчить в як найкоротшім часї так, що не потребуєте переривати своєї роботи.

Його офіс має нову машинерію до бадання і лїчення недуги. Він також уживає X-RAY машини, яка є необхідна для лікаря. Перша візита є у него за дармо тому, щоби переконати ся чи можна вилїчити чи ні, позаяк невилїчимої недуги він не бересь лїчити. 106—

Dr. WASSERMAN, 1335 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Офісові години від 9. рано до 8. вечер. В неділї від 10. рано до 2. попол. Говорить ся особисто, бо почтом не лічу. Можете говорити по українськи.

Др. КАУФМАН ГОВОРИТЬ ПО УКРАЇНСЬКИ

Єсли хочете совісної поради в якій небудь Вашій недузї, прийдіть до д-ра КАУФМАНА, з ним в рідній мові поговорите, він Вам скаже відразу, і пізнає ся на Вашій недузї, чи Вам лїчене що поможе.

Др. Кауфман ЛІЧИТЬ ВСІ ОТСЇ НЕДУГИ: МУЖЕСЬКІ І ЖІНОЧІ. Задуху (астму) лїчить новою машиною приміняючи електрику і помповане воздуху. ДР. КАУФМАН лїчить затроєнє і неправильности крови, ревматизм, доманє костий, болї голови, завороти, болї крижий, недуги жолудка, катар легких і жолудка, нирок, міхура, паралїж, випаданє волосся. Лїчить всї жіночі недуги, яко АКУШЕР СПЕЦІЯЛІСТ ЛІЧИТЬ УСПІШНО ІНФЛЮЕНЦУ І ЗАПАЛЕНЄ ЛЕГКИХ.

Др. КАУФМАН 111 East 7th Street, NEW YORK

Год. офісові: що дня від 9. рано до 9. вечер., в неділю від 9. рано до до 3. пополудни. — Телефон Орчард 6352.

DR. RUSSELL DETROIT, MICH.

Я хочу розмовитись особисто з кождим мущиною і кождою женщиною, терплячих на хронічні, нервові, кровні і зложені недуги, або коли Ви терпите на жолудкові, ниркові або міхура недуги.

Коли Ви не могли найти доси пільги у Ваших терпінях і попали в зневіру і все занехали, то зголосіть ся, щоб бути безплатно оглянеиим і засягнути моєї опінії та поради.

Позаяк я маю 17-лїтну медичну і операційну в лїченю хронічних, нервових і зложених недуг мущин і женщин. Ви осягнете користи з мого досьвіду кождого разу, коли лише мене відвідаєте.

Я приймю для Вас найновійші наукові методи лїченя, так електричні як і медичні, якими розпоряджаю.

ДЛЯ КОРИСТИ ТЕРПЛЯЧИХ МУЩИН І ЖЕНЩИН,

котрі терплять на Ревматизм, Болї в крижах і суставах, Утрату апетиту, Болї голови, Запір, Завороти, Катар голови, Носа і Горла.

ЧИ ВИ МАЄТЕ ЯКИЙ СУМНІВ щодо Ваших долеглинностий; чи маєте які сміри внутрішні, які стали упірчині і неудатні на вплив ліку; чи у Вас є такий нервовий стан, який незмінно мають під впливом спочинку, дієт і медицини; чи Ви попадаєте в щораз гірший стан? Як так, то ПОРАДЬТЕ СЯ МЕНЕ СЕЙЧАС.

Сотни операцій як у мущин так і женщин уникнено через скоре і властиве застосуваня найновійших наукових метод.

Мої офісї є заосмотрені новими електричними і механічними апаратами, які дали помічі коли другі методи завели.

ПАМЯТАЙТЕ.— ПОРАДА І ОГЛЯДИНИ ДАРОМ. Зволїкане, недогляд і невластиве лїченє є небезпечною.

Прийдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і у все заосмотреного СПЕЦІЯЛІСТИ.

Години приняти: від 9. до 4. попол. і від 6 до 8 вечер. Dr. RUSSELL, В неділї і сьвята від 10-ої до 2-гої в полудне.

176 E. Jefferson Ave., другі двері на схід від Вудвера, Detroit, Mich.

Звісний Dr. GREY Спеціяліст

ПОНАД 30 ЛІТ В ШТУЧНІМ ЛІЧЕНЮ ЕЛЄКТРИКОЮ

117 E. 17th St., БЛИЗЬКО UNION SQUARE New York City.

Він уже вилїчив тисячі людий і бажав би і Вас вилїчити, коли терпите на нирки або міхур, скірну недугу, ечему, пропуклину, гемороїди, фістулу, ревматизм, невралгію, нервовість, болї крижий, слабости носа, горла і жолудка, кашель, заступу. Запалене легких або всяку иншу хронічну недугу. Коли лікар, який лічив Вас ще не вилїчив Вас, ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Грея, бо він вилїчить те, чого другі не могли.

ПОРАДА ДАРОМ. — ЛІКИ $1.00.

За професійну обслугу числить низькі цїни.

Години: від 9-ої до 8-ої; в неділї від 9-ої до 3-ої.

КОЛИ ЧОЛОВІК Є ХОРИЙ

ТО ПЕРШОЮ РІЧИЮ, ЯКУ ВІН ХОЧЕ ЗНАТИ Є „ДЕ ЗНАЙТИ ДОБРОГО ЛІКАРЯ".

Коли зверне свої кроки впрост до заведеня Др. Кафмана, 607 Маркет Стріт, Філядельфія, то знайдете практичних спеціялістів за якими шукаєшсь без страти часу і гроша на инших лікарів.

Коли його відвідаєте то зауважите, що лікар є дуже обережний в видаваню дізнозиз вашої слабости; то є, що він шукає докладно причину Ви хорі. Його завсїгди є заосмотрене в модні і докладні апарати, так що коли потреба аналізи крови, хемічної аналізи мочи, оглянення лучами Ґрея, або що иншого, то він має під рукою для Вас. При помочи тих розслїдів докладного розслїдженя недуги мущин, неможливим є помилка.

Лікар скаже Вам яка є уміркована цїна за лїченє. Жаден чоловік не може відійти задля браку гроша. Кождий робітник може числити на помічі лікаря, наколи може сплачувати йому належитість тижнево або місячно, як може, а його оплата задля його великої практики є так низька, що жаден хорий не повинен обавати ся йти до нього. 21-33

Його Інституция має кождий найновійший апарат до оглядання хорих: Статік, Ґальванік, Дарансеф і Ґ. Фрікінсеф Електрісітю, Озоне інґалятори, Електрік Осціляторс, і инші модерні апарати.

ВІН ЛІЧИТЬ ВСІ НЕРВОВІ, ХРОНІЧНІ І ЗАДАВНЕНІ НЕДУГИ, ЯК: СЕРЦЯ, ЖОЛУДКА, УТРОБИ, НИРОК, ПОЗНАКИ МОЧОВІ.

Прийдіть до него і станьте здоровим.

Оглядини і порада даром.

ОПЛАТА НИЗЬКА І МЕДИЦИНИ ДАЄСЬ.

Dr. CAUFFMAN, 607 MARKET STREET, PHILADELPHIA, PA.

Години: від 8. рано до 8. вечер; в неділї від 10. рано до 1. попол.

НЕДУГИ МУЩИН

Я є одиноким спеціялїст недуг мужеських в Пітсбурґу, котрий говорить по українськи.

Найдовше істнуючий, найуспішнїйший і заслугуючий на довіре спеціялїст недуг мужеських, котрий уже своє знане і довголїтну практику віддає для услуги недужим.

DOCTOR LORENZ
II. поверх, фронт.
644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.
Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В пятницї від 9. рано до 8. веч. В недїлю від 10. до 2.

SANTAL CAPSULES MIDY

МОЧОВІ ВІДХОДИ

рятують з 48 ГОДИНАХ
Кождий начин має наниєть з Унаївайте відповідь
MIDY

ДР. ІВАН СМІТ

ШІКАР УКРАЇНЄЦЬ. — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР.

ДОКОНУЄ НАЙТЯЖШІ ОПЕРАЦІЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТЕЙ, СПЕЦІЯЛЬНО ПРОПУКЛИНУ (Т. Є. КИЛУ), ЛІЧИТЬ З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, СЛІПУ КИШКУ, ГЕМОРОЇДИ, ГРУБІ ЖИЛИ НІС, ГОРЛО, УШИ І ИНШІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН. ЕСЛИ ХТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО МЕНЕ, ТО НАПИШЕТЬ ДАЕТ І ОПИШЕТЬ ВСЮ ВАШУ НЕДУГУ. ЗАЛУЧТЕ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ. 59—

Dr. JOHN SMITH, Jr.,
827 E. 17th Street, New York, N. Y.
Години урядові: 12—2 поло. і від 6—8 вечер, а в недїлї і сьвята від 10-тої рано до 2-гої полудня.
Телефон: Stuyvesant 4492

$18,000.000.00 ҐВАРАНЦІЯ

за гроші висилані через нас до родин і до банків в ГАЛИЧИНІ.

100 МАРОК КОШТУЄ $7.00.

Ми є агентами American Express Company відділу заграничної висилки грошевої. 97—

TESLUK BROTHERS,
200 Broadway, New York City
або
TESLUK BROTHERS,
1106 O'Fallon St., St. Louis, Mo.

ФАРМИ.

Хто хоче купити фарму перед зимою зі засївом худоби, най іде в сеї сторони коло Філядельфії (30-35 миль), тут ґрунта є добрі, земля дуже пловошна, на котрій всьо зростить ся як ЖИТО, ПШЕНИЦЯ, ЯЧМІНЬ, ОВЕС, КУКУРУЗА, БУЛЬБА, так що є свій ХЛІБ З ФАРМИ НЕ З МІСТА. Фарми є близько фабричних міст, зелїзниць, стрит-кар і є де заробити гроші, весь продукт є де добре продати, не до шторів але просто костумерам. Хто удасть ся до мене, тому покажу малу або велику фарму, дорогому або дешевшу до вибору. Кожда нація ту фарму купує. Голосіть ся до: 99—
W. MAZURKEWYCH,
120 — 2nd Ave., New York City.

РІК ОСНОВАНЯ 1893.

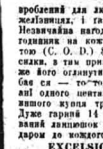

7.45

Ім. з 21 каменями ЖЕЛЇЗНИЧИЙ ГОДИННИК для мущин і жінок наструнчує ся без ключика, полоцугований, з ґварантією на 20 лїт, подвійні коверти красно вирізані. Ходить без 2 сїкунд точно і є спеціяльно зроблений для людей, котрі роблять при зелїзницях, і ґварантує ся на 20 лїт. Незвичайна нагода. — Ми вишлемо сей годинник на кожду адресу за посилкою (C. O. D.) $7.45 і за звором пересилки, в тим приєднаю, що кождий може його оглянути, і коли йому не подобає ся — то тоді не потреба платити ані одного цента. За такий годинник з якого купця треба заплатити 25 доп. Дуже гарний 14 кар. золотом позолочений ланцюшок з дармовим додає ся даром до кождого годинника. 99—
EXCELSIOR WATCH CO.
1101 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

УКРАЇНСЬКЕ, ПОЛЬСЬКЕ І ЛИТОВСЬКЕ

ПОГРЕБНИЧЕ ЗАВЕДЕНЄ

НА МІСТА ЕЛІЗАБЕТ, БАЙОН І ОКОЛИЦІ

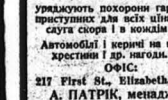

урядкують похорони гарно і в приступних для всїх цїнах. Обслуга сьогня і в кождім часї.
Автомобіля і керичі на весїля, хрестини і др. нагоди. 514—
ОФІС:
217 First St., Elizabeth, N. J.
А. ПАТРІК, менаджер.
Телеф. 3817 Elizabeth.
Секр. і касієр, посередник укр.:
В. ЛЕВЧИК,
48 Washington Av. Elizabeth, N.J.
Телеф. 832-W. Elizabeth.
ДРУГИЙ ОФІС:
J. D. KAWALIUS,
59-E. 21st St., Bayonne, N. J.
Телеф. 78 Bayonne.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ З ЙОНГСТАВН І ОКОЛИЦІ, ПОЗІР!

Заходом тов. „Вільного Гнїзда", від. 169. У. Н. Союза
ЧЛЕНИ ВІДОГРАЮТЬ ПРЕДСТАВЛЕНЄ
пораз перший в тій околиці, де буде відограна дуже гарна штука

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 14-ГО ВЕРЕСНЯ 1919 Р.

В ГАЛИ ЦЕРКОВНИЙ ПІД Ч. 526 ВЕСТ РЕЙН ЕВЕНЮ

БОНДАРИВНА

драма в 4-ох дїях з 5-ох відслонах.
ДІЄВІ ОСОБИ:
Староста, вельможний пан .....п. Н. Торський
Чеслав Герцель .....п. Г. Гаврилюк
Шляхта, його прибичник .....п. В. Дворський
Гнат Бондар .....п. Г. Кушнїрський
Тетяна, його дочка .....п-нї П. Ляшевич
Марія, господиня у Бондаря .....п-нї Н. Марків
Тарас, Запорожець .....п. І. Павловський
Денис, парубок .....п. І. Сибідко
Оксана, дївчина, його сестра .....п-ня М. Мощ
І-ший Запорожець .....п. М. Квасївка
ІІ-гий Запорожець .....п. С. Спирка
І-ший чоловік .....п. Н. Щурко
ІІ-гий чоловік .....п. Н. Ганиш
І-ший наймит .....п. Н. Щурко
ІІ-гий наймит .....п. М. Ганиш
Мордохай, жид арендар .....п. І. Кухтин
Запорожці, нарід, дївчата, челядь двірська. — Річ дїє ся в XVII. столїтю.

Режисер п. ІВАН ПАВЛОВСЬКИЙ.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 7.30 ВЕЧЕР.

ВСТУП: МІСЦЕ І-РЯДНЕ 75 ЦНТ., ІІ-РЯДНЕ 50 ЦНТ.

Дорогі Родимцї! Се дуже гарне і поучаюче представлене, котре буде відогране пораз перший в Йонгставн. Коли хочете собі пригадати старі часи на Україні, та почути рідну пісню і рідну мову, то прийдіть всї як один, а певно не пошкодуєте ні гроша ні труду.

За чесну обслугу на представленю ручить КОМІТЕТ. 103-08

ARE YOU A FIGHTER? HERE IS YOUR CHANCE

БИТИ ГРОШІ $10.00 НА ДЕНЬ

потрафить кождий, як начне виробляти ґерданті. 91ст07
Повне поучене з образками вишле ся кождому, хто напише на поншую адресу і залучить 25 цнт. почтовими марками.
~ GERDANETZ CO.,
208 E. 25th St., New York, N. Y.

ГОДИННИК КОЛЇЄВИЙ

СИСТЕМИ „РОСКОП" ПАТЕНТ.

Тисячі долярів видають люди на ріжні годинники, а не мають з них жадної користи, а се тому, що не знають які годинники є найлїпшими. Коли самі не знаєте, то поспитайте других, а з певностию скажуть вам, що одиноким найлїпшим годинником в сьвітї є тільки годинник СТАРОКРАЄВИЙ системи „РОСКОП ПАТЕНТ". Ст годинний є звісний по цїлім світї, і хто його собі спробить, то вистарчить йому на цїле житє. Можна його носити до роботи і на сьвята. Дуже гарно і сильно зроблений в чисто нікелевих коверах, має нікелевий верх, дуже сильний і докладно урегульований, що не спізняєть ся ані на хвилину, має гарний циферблят з кольоровими нумерами. Сей годинник є варт всїх $10.00, ми однак для познакомлення публики будемо продавати їх через короткий час тільки по $4.45. Додатково до годинника вишлемо гарний грубо золочений ланцюшок даром, також вишлемо даром сю новонайновшу машинку до стриженя волосся, при помочи котрої може кождий сам собі стричи волосє так добре як барбер. Рівнож вишлемо даром сю новонайновшу цигарничку, при помочи котрої можете зробити ґрофарійо в короткім часї без жадних зусилїв. Можна зробити ґрофарійо панночки або яку нишу, і го в тім часї коли палите цигара. Фільми і поясненя висилаємо також даром з цигарничкою. Коли отже хочете дістати прекрасний годинник „Роскоп Патент", котрий можете тільки у нас дістати, як рівнож презента даром, то пришлїть тільки 25 центів марками, а ми сейчас вишлемо се все, решту доплатите при дорученю вам річий. 99ч08

УВАГА: Хто надішле з гори всї гроші, тому додатково вишлемо ДАРОМ грубо золочений спинаки до манштєн. Пишіть сейчас і адресуйте:

PRACTICAL SALES COMPANY, Dept. 1-S.,
1219 NORTH IRVING AVE., CHICAGO, ILL.

ТЕПЕР

є найвигіднїйша пора

КУПИТИ ПРАПОР КРАЄВИЙ

просто від фабриканта, зроблений з чистої вовни подвійної ткани, тревалої барви зв. „БОНТІНҐ", котрий оферуємо по слїдуючих дешевих цїнах:

	2x3 стіп	3x5 стіп	4x6 стіп	5x8 стіп
Американський прапор	$3.00	$5.00	$7.00	$10.00
Український прапор з ґербом на обі сторони	$3.75	$7.00	$9.00	$12.00

Пришлїть переказ почтовий і прапор буде висланий, почта буде оплачена.

Ми є також головними фабрикантами АМЕРИКАНСЬКИХ І УКРАЇНСЬКИХ ШОВКОВИХ ПРАПОРІВ, ЦЕРКОВНИХ ХОРУГОВ, ВІДЗНАК І ВІДЗНАЧОК ТОВАРИСЬКИХ. — ШАПКИ, КАПЕЛЮХИ, ПЕЧАТКИ СТАЛЕВІ І ГУМОВІ, для Товариств і Клюбів. * 27ч—

Коли потребуєте щось з тих річий, то не забудьте писати до нас, по цїни. Належно защадите гроші. Пишіть по взірці і катальоґ на адресу:

EAGLE REGALIA COMPANY

115 NASSAU STREET, : : NEW YORK CITY.

ВІЛЬНЕ НА 60 ДНІВ

Випишіть $5.00 на мій чудовий новий № 3 ЕЛЄКТРИЧНИЙ ПАСОК. Носіть його 60 днів а коли опісля будете з него цїлковито вдоволені, що цей пасок зробив Вам більше добра, ніж всї другі ліки і лїкарі яких Ви колиськи мали, то зверніть сейчас А Й ЗВЕРНУ ВАМ $5.00. Се оферта є добра лише для людий слабих на Ревматизм, Невральгію, Параліж, Болї голови, Безсадність в хребтї, Нервовість, Пропасницю, Долягливість жолудка, Упорбі і Нерок, скрекі недуги у мущин і женщин або БОЛЇ. Пасок для мущин заосмотрений в спеціяльний СКРІПЛЯЮЧИЙ суспенсор. Пасок для ЖЕНЩИН заосмотрений в спеціяльний женський ампулярний суспенсор $5.20. На спеціяльний РЕВМАТИЧНИЙ і ПАРАЛІТИЧНИЙ Пасок, з апаратом на ноги, рамена, колїна, лидки, карк і т. д., пришлїть $6.00. Осторога: Стережіть ся так званих „електричних" пасків, яких дають „даром" з годинками, з кольтерськими річами, або продають їх по дуже дешевих цїнах; вони є безтартісні. Мої паски є зовсїм відмінні, бо можна їх мати в ночи, в часї сплина або під убраєм в часї працї, кождого часу і в кождім місци. Усмирчий і жизненний вплив електрики можна відчувати вже перед наложенєм паска на тїло. Певний, не страшує і безпечний. Нешкідна помічі і незадовгість. Я додержую сего, що обіцюю. Коли Ви вольно заплатити за пасок такі три при дорученю Вам, випишіть 10 цнт. тепер а я вишлю Вам С. О. Д. Подайте в листї цїну бажаного паска. — Адреси:
A. P. OWENS, 152 W. 14th St., Ukrainian Dept., NEW YORK, N.Y. 103-05ч

НАЙМИЧКА

— ЦІНА 35 ЦЕНТІВ. —
Замовляйте висилайте враз з грішми на адресу:
драма в пяти дїях.
Написав Іван Тобилевич (Карпенко Карий).
"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Читайте з увагою!!!

ДОКТОРСЬКА КНИЖКА!

ЛИШЕ ДЛЯ ДОРОСЛИХ ЛЮДИЙ. Кождий, хто буде мати сю книжку, довідаєть ся про ріжні хороби, які лише хто має і яким способом їх вилїчити домовим средством. Ми ручимо вам, що ви вилїчите свою недугу в протягу кількох тижнїв. Ся книжка містить поверх 450 ріжних ілюстрацій, а то з чого складаєть ся чоловік, як має виглядати здоровий чоловік, а як слабий.

Наколи ви будете мати сю книжку, то будете знати про ріжні таємничі хороби, тому, що в тій книжцї зможете дахчи кожду частину тїла людського, представлену як найвиразнїйше, і то так, як має виглядати чоловік здоровий, а як хорий. В тій книжцї найдете ріжні поради, як себе лїчити від ревматизму, болю голови, болю зубів, очий, костий, поради, як усунути всякі пріщі свого тїла, як зробити щоби чоловік гарно виглядав, як виховувати дїти, щоби вони гарно виглядали, як лїчити нагнїтки і взагалї всякі хороби, поради для женщин, котрі хотять мати дїти або, котрі не хочуть мати дїтий. Там найдете всї фотоґрафії від найменшої до найбільшої частини тїла людського, з котрих воно складаєть ся, як також, що кожда з них означає. Се є золота книга для кождої особи, в котрій находять ся всякі поради, як собі самому радити без доктора. Правда, що ви платите за візиту доктонови $4.00 або і $5.00 за один раз і що ви з того маєте? А наколи ви сю книжку будете мати, то заратите собі самі і другому в хоробі поможете та ще до того без цента кошту. Щадіть гроші, наколи вам надаєть ся нагода набути таку дорогоцїнну книжку, що навіть місця не вистарчить, щоби описати, яку то вона має вартість для Вас. Ціна її то зараз. Сю книжку уложив найславнїйший доктор А. Фішер Дуделман, найбільший досьвідник в сьвітї. Книжка ся забирає 250 сторін друку, великого формату, величини 10½ цали довгости, 8 цалів ширини і 1½ цали грубости. Тисячі людий вже купили собі ту книжку і дякують нам за сю. Тоді як не відкладайте, але ще нині замовляйте, бо запас вже дуже малий. Ціна тої дорогоцїнної книжки всего $3.00 з пересилкою. Гроші просимо посилати враз з замовленєм на адресу: 105ч—
NOVELTY BOOK CO., 886 Milwaukee Ave., Dept. 10, CHICAGO, ILL.

ДАРОМ! ФОНОҐРАФ ДЛЯ ВСІХ ДАРОМ!

МАЄМО 5 ТИСЯЧ ФОНОҐРАФІВ ДО РОЗДАНЯ. ПИШІТЬ СЕЙЧАС А МИ ВИШЛЕМО ВАМ ОДИН ДАРОМ!

Лише подумайте яку втїху Ви осягнете, маючи сей гарний фонограф у своїй хатї. Сей фонограф є сильно зроблений і чудово вишичений. Будете могли веселитись враз з своєю родиною і приятелями без ніякого видатку. Нашо маєте видавати свою гроша на дорогі фонографи, котрі сей є так добрий як і найдорожша машина. Ст фонограф продаєть ся по дуже високій цїнї, однак ми дамо сей вартісний фонограф кождому ЗОВСІМ ДАРОМ! Лише на короткий час для тих, котрі замовлять у нас понизше описаний Gold Filled годинник, сей годинник є дуже сильний і гарно викінчений і артистично окрашений, з позолочуваною окладинкою. Машинерія зроблена з найлїпшого нікелю і сталї, має 21 камінїв, і є так добре урегульована, що може не їде ніколи за скоро ні за поволи. Се є причиною, чому ст годинникуїзнають професійні люди як: машиністи і конрукторі, котрі мусять пильнувати на докладнім часї. Не робить ріжниці, де Ви купите годинник, одна ж не дістанете лишного навіть за $30.00. Ст годинник звичайно продають ся по $25.00 і висше, але ми продамо їх по фабричній цїнї за $12.95, а в додатку дамо Вам повнисше згадний фонограф з тих рекордами і сотною шпильок ЗОВСІМ ДАРОМ.

УВАГА: Ся оферта є добра лише на короткий час, бо ми маємо на розділ не 5.000 фонографів лише тому, щоби познакомити публику з нашими годинниками. На одну адресу ми не вишлемо більше як один годинник за цїну $12.95. Фонограф і рекорди одержите ДАРОМ. Радимо Вам поспішити ся з Вашими замовленями, бо наш запас дістане скоро вичерпаний і ніт годинників більше не буде. Ми ми продаємо їх сотками денно і одержуємо вдячні листи. Люди будуть Вам завидувати сей годинник, який Ви можете відпродати комусь з Ваших приятелїв по висшій цїнї як нам заплатили. Фонограф і рекорди дістанете ДАРОМ. Не жадаємо гроший з гори, а лише подайте вигодне для Вас імя і адресу, залучаючи $2.00 на депозит а решту заплатите при дорученю до Вашої хати. Кождий повинен скористати з тої оферти, як се зробили вже тисячі людий. Такої нагоди як се не найдете знов у Вашім житю. Тому пишіть сейчас:
EUROPEAN WATCH CO., 1065 Milwaukee Ave., Chicago, Ill., Dept. 126.

ЩО ВАС БОЛИТЬ?

ТИМ АПАРАТОМ ВИЛЇЧИТЕ СЕБЕ

від всяких хорів в протягу 30 днів, за що Вам ґарантуємо. Той Апарат є найславнїйшим лїком в сьвітї. Тисячі людий дякують нам за той апарат, котрий сейчас вилїчив в протягу кількох тижнїв, люди котрі нїколи не мали вже надії себе вилїчити, по докторах сказали, що та хороба не до вилїчення, однак ті люди не не стратили надії і спробували не нашого славного медичного Апарату і по такім його через кілька тижнїв, пишуть нам, що вже чують себе знову здоровими, так як би нїколи не були хорі. Сотки листів до нас прийшло від тих людий, котрі пишуть у нас що медичну машину і нею себе вилїчили. Нинї вони здорові і дякують нам. Отже і Ви, коли чуєте себе слабо-ваним без ріжниці, чи Вам хороба задавнена чи тепер Вас чіпаєть, то не вікладайте з дня на день, але ще нинї зверніть ся до нас по Медичний Апарат, котрий Вам зможадить Ваші гроші. Тут подаємо з скороченю, що сей Апарат лїчить. 1) Найтруднїйшу хоробу з ревматизм, котрий чоловіка паралїжує і скоро мусить впадати зі своїх ніг і з того впадає в сухоти, кашель і вимрає. Той Апарат є найсильнїйшим лїком, котрий Вас вилїчить з ревматизму в дуже коротким часї; 2) лїчить біль костий; 3) лїчить всякі сиві краші, котрі не можуть ся ніяким способом вилїчити; 4) лїчить Вашу ріжну пригадлю крови; 5) спробить Вашу тару галку; 6) здержить біль голови; 7) здержить випадане волося з голови; 8) радость Вам дофій, аметит до їдженя; 9) вилїчить Вам жолудок; 10) в короткім часї поучите себе спокійним і здоровим; 11) наберете більше ваги; 12) сей апарат помагає взагалї на всяку хороду; на дизавицю, на бнгісерда, на катар, на ґрипоґ і на всякі инші недуги. Той Апарат може уживати мущина і женщина, а навіть малі дїти, котрі мають поворт 7 лїт. Той Апарат уживає ся 2 рази на день, а то що рана і що вечера, що кождим разом речез 10 мінут і так треба наруґувати скілько это може видержати. Всї докладні лїки: на грип, тиф, на ліхоманку і т. д. Се є ціна, що ми кілько дорого, то дорогесте докладати ані одного цента. Без ріжниці можете його уживати в хатї чи на дворі. Про ширші поясненя висилаємо книжку, котра забирає 32 стор. друку і виражаю вам скаже як і на яку хороб то уживати. Не дахтте так гадати, що нерозумно, що Вам хороба буде вилїчена без великих коштів, не видавайте своїх гроший докторам, але купіть собі сей Апарат, а переконаєтесь, що се є ключ до здоровля і спевностию нам полягаєте. Ціна реґулярна того Апарату є $20.00, а у нас дістанете через сей місяць по фабричній цїнї всего за $9.95. Спішіть ся, бо тіна пійде в гору. Приймайте нам свій докладний адрес і залучіть задатку $2.00, а решту заплатите як почта Вам доручить до Ваших рук. 102ч—
MEDICAL APARAT CO., 1626 W. Huron St., Dept. A., CHICAGO, ILL.

Після сильний, що уживав сей Апарат.

HELP WANTED FEMALE

ПОТРЕБА ЖЕНЩИН

ПОШУКЮ ЖЕНЩИН, якаб зайнялась домом і трома дїтьми. Дїти в віцї від 3-ох до 9-ть лїт. Зголоснить ся між 6-ою а 8-ою годиною вечер до ELKO SOKOLUK, 626 E. 5th Street, New York City. 104-09

ПОТРЕБУЮ ЖЕНЩИН котра схотїла би працювати на фармі, добра платня і стала робота. Зголошуйте ся листовно до: JOHN MAZUR, Box 32, Curwensville, Pa. 103-10

ЧИ ВИ ЦІКАВИТЕСЬ В'ШЇМ ЗДОРОВЛЄМ?

Коли так, то прочитайте слїдуюче письмо

ВІН ТЕРПІВ ПОНАД 12 РОКІВ.

Понад 12 років терпів я на упірнеі болї голови, нервовість, болї в кряжах і в жолудку, дуже апетит, ослаблене, вичерпане і запір. Я мог ходити лише з трудностию. Я родив ся кілько лїкарів, однак вони дїйстно не були в стані розвязувати мої недуги і не могли мені помочи.

Одного дня я вичитав оголошенє Аптиці д-ра Гейнца і я сейчас відав ся його опіці. Без вторго часу від прийняти поміж мені вже з першою пілтою, і я подужав. Тепер лише по 3-місячній опіці Аптекарій, я почував значно і чудово. Всї болї утїли. Можу ходити сьміло, коли передтим я заледви міг дещо йти, нинї можу чудовий апетит і смакує мені кожда їда. Мій стан здоровя є дуже добрий, і я

ДР. СПІЛЛІНҐЕР

153 East 18th Street,

NEW YORK CITY.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: В неділю від 9. до 11., рано, в понеділок від 9. до 12. в пол., вівторок і четвер від 9. рано до 8. вечер. В середу, пятницю і суботу офіс замкнений, а можна прийти лише за попереднім порозумінням ся з доктором.

ЯЗИК І НЕЩАСНІ СЛУЧАЇ

Незнане читаня і поминаня англійської мови часто коштує іміґранта житє. В своїм останнім відчиті директор висшого промислового бюра Заучених Держав Ґ. Маннінґ говорить, що число нещасних случаїв межи чужинецькими іміґрантами є далеко більше, як межи другими націями. Длятого, що українські іміґранти не уміють читати по анґлійськи розвішених осторог, не розуміють розпоряджень компаній і форманя і тому попадають в більшу небезпеку. Наша школа дає нагоду кождому вивчити ся анґлійського язика у себе в хаті в протягу трох місяців і охоронити себе від нещасних случаїв. Пробні лекції і подробиці висилає по одержаню 10 центів грішми або марками. Можна і канадійські. Адресуйте: —109

First American Preparatory School,

DEP. 46, 525 W. 47th STREET,

NEW YORK, N. Y.

Dr. KOLER,

628 PENN Ave., PITTSBURGH, Pa.

ЛІКАР

(говорить по українськи).

DR. KOLER є одиноким лікарем в Пітсбурґу, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 28 літ досьвіду у лїченю. Я лїчу ревматизм, проникнутий, гемороїди, шкіроватуплудгу нервних, серця, жолудка, утроби, нирок, чишок, міхура, шкіри, як і всі недуги мущин, спричинені нечистою кровю. 914 і 606 уживаємо при лїченю недуг крови. Голость ся особисто, почтою не лїчу. 105—

Годинн приняти: від 9. рано до 8. веч., в неділю від 9. до 5. лише, в неділї від 9. до 2.

ШКОЛА АКУШЕРІЇ.

Учіть ся АКУШЕРІЇ в нашій школі або в своїй хаті під нашою дирекцією; старанна, цікавота і скора наука; приймаєть кождого часу. По укінченю видаємо ДИПЛОМ. Адресувати: International School of Midwifery, Inc., Dr. S. Deutsch, Pres., 229 E. 14th St., New York City. Телефон: Stuyvesant 983.

R. J. GLICK

АГЕНТ АСЕКУРАЦІЙНИЙ ВІД ОГНЯ.

Офіс находить ся в

WILLIAM McCONNEL BUILDING

SHAMOKIN, PA.

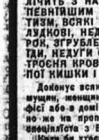

ДО ХОРИХ ЛЮДИ ПО ВСІХ ВАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ!

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ,

славний спеціяліст зі старого краю

поручає всім терпячим Українцям, так мущинам як і женщинам свої успішні лікарські услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙБІЛШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАННЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГИ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАТРОЄННЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛІПОЇ КИШКИ І Т. Д. 105—

Докоюче всякі найтяжші операції мущин, женщин і дітий в своїм офісі або в домі пацієнтів, спеціально же на пропускану, при помочи спеціяліста з Відня.

Коли би хтось не міг прийти особисто, нехай пише листовно з повним довірєм свою недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.

На відповідь залучіть поч. марку.

Dr. B. HOHENBERG

304 2nd Ave., (між 17 а 18 ул.)

NEW YORK CITY

Години офісові: щоденно від 8-мої рано до 8-мої вечер.

Телефон: 3882 Stuyvesant

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Земську кулю жде в грудни велика катастрофа.

Після предсказань славного ґеольога професора Альберта Ф. Порта, три дні находячого грудня, а се 17., 18. і 19., будуть так страшними днями, що їх певно можна назвати днями божого гніву. Тоді наступить конець сьвіта, а зглядно конець землі, або в найліпшім случаю надзвичайні катаклізми, які спричинять замішане в цїлій нашій сонішній системі, витрутять зі звичайного трибу всі планети; а також і нашу землю. Коли землю оминє, сподівана заглада, то в згаданих повисше критичних днях навістять її страшні трясени, надзвичайні вибухи вульканів, будуть шалїти величезні дощі, а разити будуть огнисті громи. В сих критичних днях не випадає пускати ся в далеку подорож, на море.

Предсказане професора Порта не є, як він сам заявив, видумкою його уяви, але опирається на астрономично-математичних обчисленях. В загальнім начерку воно представляєть, як слідую: Планети (дотепер маємо їх вісім) відбувають свій рух около сонця по великих еліптичних лініях. Сила тяженя і електромаґнетична енерґія, діяючо взаїмно на планети і сонце, удержує біг планет в належнім порядку і рівновазі руху. Колиж одначе дві планети в своїм бігу знайдуть ся раз в такім положеню, що їх злучені сили діяють на сонце з тоїсамої сторони, або з двох сторін впрост противних, се викликує експльозію сонішних ґазів, які вибухають в просторінь в виді воздушної вульканічної труби. В тих місцях повстають на сонци плями. Сї плями виступають в околиці 35 степени поза сонішним рівником і мають форму, а часами і краску, досить ріжнородну.

Найбільші експльозії мали місце в роках 1837, 1848, 1860, 1871, 1882 і 1893. Одначе експльозія сильніших ґазів, маюча (після обчислення професора Порта) наступити в днях між 17. і 20. грудня 1919, має бути такою величезною, якої ще від століть не було. На поверхни сонця наслідком сього окажеть ся така велика рана (пляма), що її буде можна бачити голим оком.

Причиною сеї катастрофи буде нефортунне угруповане в критичним дни (17. грудня) шістьох планет по одній стороні сонця, творячих велику „Планетарну Лїґу" з одної сторони сонця, підчас коли з другої сторони, в напрямі впрост противнім, знаходить ся великанська планета Уран. „Маґнетична струя, — говорить професор Порта — перебігаюча між лїгою шістьох планет а Ураном, перетне сонце як могуча стріла".

Вже передтим зауважено, що фатальний збіг двох планет вистарчає вже до викликаня меньших заворушень, отже чогож доперва можна сподівати ся по комбінації шістьох планет з одної сторони сонця враз з ґіґантичною планетою Уран, діяючою просто з противної сторони?

Наша земля буде одинокою з вісьмох планет, знаходячою ся поза сею фатальною комбінацією сил, одначе знаходити ся буде якраз в такій віддали, що той страшний катаклізм на ній мусить відбити ся. Вульканічна труба, поставша наслідком експльозій сонішних ґазів, викинена на сотки тисяч миль, може в своїм кратері поглотити земську кулю так легко, як кратер Везувія мяч. Проф. Порта близше не очеркує розмірів припускаючої катастрофи, яка може навістити землю, але виразно звертає увагу на попередно згадані фатальні дні в грудни і впевняє, що земля, о скілько вийде ціла з сього надзвичайного катаклізму, довго попамятає його. В кождім случаю він радить людям приготовитись на незнані до сього часу в історії людства величезні потрясени.

Самоозначене для Австрії.

Нюйорська ґазета „Ворлд", півурядовий орган правительства Злучених Держав, піднесла в числі з 9-го вересня 1919 року справу самоозначеня для Австрії. Політику мирової конференції, яка заборонила Австрії злучити ся добровільно з німецькою імперією, ся ґазета називає немудрою і не основану на жадним моральнім праві. „Австрія — каже ся ґазета — є замкнена зі всіх сторін і відтята від моря. Вона мусить шукати собі кудись доступу для свого промислу і торговлі. В тій цїли вона заключить ріжні тайні договори. А сьвіт тепер стремить до того, щоби заключати лише явні договори, бо тайні договори є причиною непорозумінь в сьвіті". Ще є одна причина, чому Австрії треба би позволити на злуку з Німеччиною, іменно: в теперішній німецькій імперії Прусія всетаки буде мати таку силу, яку мала перед і підчас війни. Колиж би Австрії дозволено на злуку, воно разом з Баварією, Саксонією, Віртемберґією і иншими малими краями могла би стати противагою супроти Прусії. Також справедливість вимагає, аби Австрії дати право на свобідне самоозначене, як се практиковано супроти декотрих инших країн і народів бувшої австро-угорської монархії.

Майже 3,000.000 мущин більше у Злучених Державах ніж женщин..

Для дівчат се незвичайно цікава річ є довідати ся, чи є в Америці більше мущин чи женщин. На їх щасте і на потіху філядельфійський „Рекорд" каже, що в сій державі є тепер майже три міліони мущин більше ніж женщин. Підчас військової конскрипції провірено, що на континентальній території Злучених Держав є 47,000.000 мущин, а лише 44,640.000 женщин. Значить мущин є більше о 2,360.000 душ. Надвишка мущин є між білою расою, бо між чорною є 100.000 надвишки женщин. Самотних мущин було 3,617.000 більше ніж самотних женщин.

Маючи надвишку мущин, Злучені Держави будуть одиноким краєм мужеської більшости. Майже всі европейські краї будуть мати в себе надвишку женщин. Не дивниця. В Европі ще перед війною в кождій державі була надвишка женщин. Франція мала 750.000 женщин більше ніж мущин, Німеччина мала 835.000 женщин більше, Велика Британія з островами мала 3,500.000 женщин більше ніж мущин. Тепер, по повних чотирох роках страшної війни, надвишка женщин буде далеко більша, з огляду на велику смертність мущин на полі битви.

Американський дівчатам отже не грозить сивоволоса будучність, бо вони можуть скоро виходити заміж, маючи много мущин до вибору. Біда лише в тім, — і перед сим многі остерігають — що Американці, котрі служили в рядах на французькім фронті, не дуже радо схочуть женити ся з душами домашного хову. Слокоєви Американок грозить також Анґлічанки, котрі у великім числі задумали по війні виїхати до Злучених Держав. Вони надовлять тут богато хлопців, і то добрих, бо Анґлічанки є до того спритні і придатні. Приїдуть сюди також Німки і Французянки. Отже з надвишки мущин таки мала потіха для женщин. Вони красше зроблять, як не будуть помітувати тим, що тепер мають.

До Українців з Богданівки, Збаражчина.

Українці з Богданівки, збаражського повіту в Галичині, котрі переживають під сю пору в Нортґемптон, Пенсильванії, заснували собі комітет для несення помочи свому рідному селу. В тій цїли вони зложили вже досить поважну суму гроший. До комітету належать: Семен Шмігель, Матвій Тимошюк і Василь Саюк. Вони відносять ся за посередництвом нашої часописи до всіх богданівських Українців, котрі перебувають по инших кольоніях, аби вони пійшли їх слідом та позакладали у себе, на місци, такі комітети, або щоби признали комітет у Нортґемптоні, і нехай складають жертви на поміч для свого рідного села.

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕАТР В НЮ ЙОРКУ ПІД ЗАР. Д. МЕДОВА

при участи славної артиски Р. С. Соловієвої з первороднюю трупою, зложеною з 30 людий, відограє

в Українськім Народнім Домі, 217 Іст 6-та улиця, Ню Йорк слідуючі штуки:

В ПЯТНИЦЮ, ДНЯ 12. ВЕРЕСНЯ С. Р.

ЦИГАНКА АЗА

драма-оперета в 5-ох діях.

В СУБОТУ, ДНЯ 13-го ВЕРЕСНЯ С. Р.

ВИХРЕСТ

драма в 5-ох діях зі співами і танцями.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 14-го ВЕРЕСНЯ С. Р.

ЗАПОРОЖСЬКИЙ КЛАД

комічна оперета в 5-ох діях.

Початок точно о год. 8.15 вечер. ВСТУП: $1.00, 75, 50 і 35 цнт.

Каса отворена від год. 7-мої вечером.

Просить ся о як найчисленнїйшу участь.

107— ЗАРЯД.

ДО ГАЛИЧИНИ

ПОСИЛАЄМО КОРОНИ ТАК ЯК І ПЕРШЕ

з причини що курс гроший зчаста змінюєть, длятого найлучше буде, як хто хоче вислати гроші до краю, нехай вийкупить на почті МОНІ ОРДЕР на таку суму доларів яку хоче вислати, а по отриманю ви вишлемо по такім курсі який буде того дня як отримаємо гроші.

НЕХАЙ ДРУГІ ЗА НАС СКАЖУТЬ

що кождий Українець повинен підпирати українські інтереси. Вже найвисший час, щоби наші Українці зрозуміли той клич „СВІЙ ДО СВОГО"! Можливо, що декотрі чужинецькі аґенції, котрі підшивають ся фальшиво, що вони є українські, обіцюють Вам бог зна що і видають навіть українські циркулярі, лише на те, щоби нашого Українця прийвабити. Але уважайте, якеж Ваше лише буде як Ви боретесь за українську справу а в дійсности підпираєте непріятеля українського народу. — КОЖДОМУ З ВАС ВІДОМО ЩО

С. Милянович і Вайл Ко.

є правдива українська фірма, котра від 10 літ знана кождому Українцеви і через котру наші Українці вислали своїм родинам МІЛІОНИ КОРОН та через котру сотки і тисячі людий відїхало до старого краю.

ХОЧЕТЕ ЛІКВІДУВАТИ ГРОШІ ДО КРАЮ, удайтесь до нас, а ми вишлемо Вам так само як і давнїйше.

Гроші висилаємо під повною ґарантією так само як і перше. Длятого кождий Українець може вислати тепер такий курс є низький.

СПРОДАЄМО ШИФКАРТИ НА НАРІЛЛІШІ КОРАБЛІ.

ВИГОТОВЛЯЄМО ВСЯКІ НОТАРІЯЛЬНІ АКТА.

СПРОДАЄМО ДОМИ НА ЛЕГКІ СПЛАТИ.

Хто хоче вислати гроші до краю, нехай вийкупить на почті МОНІ-ОРДЕР і випише виразно на понизше ім'я:

S. MILANOWYCZ & WEIL CO.,

193 Grand Street, Jersey City, N. J.

ВИСИЛКА ОДЕЖИ, ОБУВИ, ПОЖИВИ.

ПОМІЧ РОДИНАМ В ГАЛИЧИНІ ОДЕЖЕЮ І ОБУВЕМ НЕ ПІДЛЯГАЄ ОПЛАТІ ЦЛОВІЙ АНІ ОГЛЯДИНАМ. ЗАПАКУЙТЕ РИЧ ДО ВИСЛАНЯ В СИЛЬНУ ПАЧКУ ДЕРЕВЛЯНУ 50-ФУНТОВУ, ПОДАЙТЕ НАМ ОСЬБНО СПИС ВСІХ РІЧИЙ, ЯКІ ЗНАХОДЯТЬ СЯ В ПАЧЦІ І ПОСИЛАЙТЕ ДО НАС А МИ ВАМ ПЕРЕШЛЕМО ДО КОЖДОЇ МІСЦЕВОСТИ В ГАЛИЧИНІ ЗА УМИРКОВАНОЮ ОПЛАТОЮ. ВСІ ПАКУНКИ ОБЕЗПЕЧЕНІ ВІД КРАДЕЖІ І ВИПАДКУ МОРСЬКОГО. КОРАБЛІ ВІДХОДЯТЬ КОЖДОГО ТИЖНЯ. ПО ВСЯКІ ІНФОРМАЦІЇ ПИШІТЬ ДО ОДИНОКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ВИСИЛКОВОЇ КОМПАНІЇ:

UKRAINIAN EXPORT COOPERATIVE COMPANY,

318 BROADWAY, : : : : NEW YORK, N. Y.

ПОЗІР ВИНАХІДНИКИ

Витніть сей купон і пришліть нам разом зі своєю адресою а одержите щось НОВОГО

І ЦІКАВОГО, що Вас буде дуже інтересувати. Адресуйте тим:

AMERICAN EUROPEAN PATENT CO., Inc.,

Pacific Building, : : : : Washington, D. C.

КУПОН — 8.

Поважані Панове:

Подаю Вам мою адресу і прошу прислати мені безплатно Вашу лїсту НОВИХ ВИНАХОДІВ, котрі можуть бути потрібні і пошукувані, як також другі цікаві інформації о патентах.

Моє імя

Адреса

ХРОНІЧНІ І НЕРВОВІ НЕДУГИ ЛІЧИТЬ СЯ

Коли Ви не могли доси бути вилїчені, то не знеохотьтесь, а прийдіть і піддайте ся БЕЗПЛАТНОМУ батоги та дізнайте ся про мою опінію та пораду.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

Коли Ви терпите на яку хронічну, нервову, кровну, шкірну або скомпліковану недугу; або коли Вам долягає терпіне жолудка, нирок, міхура, то прийдіть на пораду ще нині, щоби

НАЙТИ ПОМІЧ ТАМ, ДЕ МОЖНА Й НАЙТИ.

Довгі літа досьвіду в лїченю НЕРВОВИХ, ХРОНІЧНИХ І СКОМПЛІКОВАНИХ НЕДУГ уможливлюють дати Вам методичне Електро-Медичне Лїчене, яке дало помічні-ші ніж инші методи завели, а затим много терпляч уратовало ся від мук і небезпечних операцій. 148—

ПАМЯТАЙТЕ: Зволїкане, недогляд і невластне лїчене є небезпекою. Прийдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і у все досмотреного спеціяліста.

Години офісові: 9. рано до 8. веч. **Dr. LEWIS** В неділї від 10. до 2. попол.

749 Sixth Ave., Bet. 42nd & 43rd Sts., New York

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

нема лїпшого ремесла як автомобільового. Я є з краю довголїтний і добрий механік і шофер в Америці. Хто вивчить ся в нашій школі, той стане добрим механіком і шофером. Будете нам вдячні по всі часи. Зважте, що наша школа є одною з лїпших в Америці. У нас є 8 машин з 1917 р. до науки. Денні і вечірні курси. Можете заробити 35—85 дол. на тиждень. Просимо найти до нашого офісу і порадьте ся з нами. Офіс отворений і в неділї.

Запишіться до нашої школи. — L. Steinhoff, інструктор і механік. 2-14

Для інформації наш офіс отворений в неділї до 12-тої год. в полудне.

ARENA AUTO SCHOOL, 151 W. 54th St., NEW YORK, N. Y.

ЗАПЛАТИТЕ КОЛИ ВИЛЇЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.

Офіс оснований понад 35 літ. Не лїчимо нічого иншого. Уживаємо найлїпших способів лїчення в світі. Ми ся знаємо і наші вилїчені ся знають. Гемороїди рішучо лїчить ся без операції і болю. Ревматизм і всі недуги крови і нервів, без огляду як старі і тяжкі скоро лїчить ся при можливо найменьших видатках.

І пам'ятайте від сих! Ні один доктор запластить, як Ви вістаєте вилїчені. — Години урядові: від 10. до 5. у вівторки і суботи від 10. до 8. В неділї від 10. до 1. 104—

(Близько 75-тої улиці).

HEIDELBERG TREATMENT, 1058 Lexington Ave., NEW YORK CITY.

Dr. M. SMITH,

16 E. 7th ST., NEW YORK.

коло Церкви св. Юрія.

Говорить по українськи.

Tel. Orchard 6072.

ЛІЧИТЬ УСПІШНО ВНУТРІШНІ НЕДУГИ У МУЩИН І ЖЕНЩИН

Також лїчить недуги скірні, жолудка і кровн. Застосовує найдосконалїйші електричні апарати. 100—

Години урядові: від 8. до 10. рано, від 1. до 2. в пол. і від 6. до 8. веч.

ВАЖНЕ ВІДКРИТЕ

Простий і дешевий спосіб до поборювання ІСПАНСЬКОЇ ІНФЛЮЕНЦИ

Досьвід є найбільшим учителем і коли грізна іспанська інфлюенца появилась і поширилась зі скоростию по краю—пишучи цїлі родини і наносячи несмисну розпуку і знищенє—примінювано всякі можливі ліки медичні для перервання і захоронення людського житя перед сею пошестю. Протягом місяців жовтня і падолиста 1918 р. коли пошесть дійшла до найвисшого числа, досьвідчено, що в многих случаях найуспішнійшим способом в поборюваню інфлюенци було уживане горячого горячого Болгарського Чаю на крок. доданем соку з половини цитрини. Найдено, що ся метода лїчення викликувала сварої і сильнійші обіґи крови, скоро прочищуючи кишки з всяких трійливих субстанцій, додаючи сим цїлій системі тїлесній потрібну підпору силу проти недуги. Кожда розумна одиниця зрозуміє вагу потреби мати під рукою коробку того зільного чаю і удасть ся до свого аптикаря, жадаючи Von Schlick's Bulgarian Blood Tea. 108-09

Увага: Коли у Вашого аптикаря бракує сего ліку, Ви повинні СЕЙЧАС набути у фабриканта. Скоро вишлеть ся Вам оплачено почтою. Пришлїть нам $1.25 на одну коробку, вистарчаючу на цїлу родину або на 3 коробки за $3.15, або 6 коробок за $5.25. Address: Marvel Products Co., 29 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa.

ПОЗІР, КОТСВІЛ, ПА. ПОЗІР!

АМАТОРСЬКИЙ КРУЖОК відограє в церковній гали на Чарлс ул.

ПРЕДСТАВЛЕНЄ

В НЕВОЛЇ ТЕМНОТИ

комедія з житя руско-американського народа в 3. актах Єронима Лупика

В СУБОТУ, 13. ВЕРЕСНЯ 1919

ОСОБИ:

Іван, літ 60.....О. Гаврилюк
Одарка, його жінка, літ 50.....
.....Р. Запалтна
Михайло, їх син, літ 26....Г. Намака
Оля, його жінка, літ 20.....А. Гачук
Катерина, дочка Івана, літ 20.....
.....К. Шипинська
Френк, жилець Івана, літ 25.....
.....О. Собчак
Прось, суїта Івана, літ 55.....
.....М. Федоришин
Доця, його дочка, літ 30.....А. Ганчар
Петро, брат Івана, літ 40.....
.....Й. Брінґілевич
Роман, брат Івана, літ 30....Т. Каптій
Олекса, брат Івана, літ 30.....
.....І. Мастовський
Сруль, літ 45.....Л. Сітка

Річ діє ся в закутинах Америки в нашу добу.

Реїжсер Теодор Каптій.

Початок точно о год. 7.30 вечер.

Тікети: 75 і 50 центів; для дітий баньом 15 цнт.

По представленю будуть в тій самій гали показувані рухомі образи МУВІНҐ ПІКЧЕРС з дуже гарними образами.

Дрогі Родині! Нехай в суботу зе остаєсь ніхто дома, прийдіть всі! Се комедія перед першій відіграєсь в нашій місцевости; є дуже весела і поучаюча, забавитесь доволї і розвеселте тугу за рідним краєм, а у сей спосіб поможете самі собі, бо весь дохід іде на місцеву церков. Нехай Вам здаєсь що лїх кільки центів здаєсте або оферу до церкви. Ось сповняєте свій патріотичний обовязок і являєтесь доволї своєю пленею і штукою. Як до краю будете їхати, то єще будете згадувати той веселий вечер. Сподіваємось, що хиба той не прийде, котрий не розуміє, чиєї або не кожесь аматор Українцем. — КОМІТЕТ. 107-09

НЕДУЖІ ЛЮДИ ЧИТАЙТЕ!

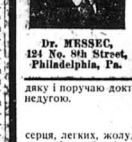

Dr. MESSEC,
124 No. 8th Street,
Philadelphia, Pa.

Коли Ви завелись в осягненю помочи і єсьте знеохочені, то не тратьте надії а зголостіть ся ще нині по мою опінію і пораду даром.

Я перебував 20-літну повну успіхів практику в медицині і лїченю кровних, нервових і зложених недуг особливо у мущин. Ви осягнете користь з мого досьвіду, бо я заопікуюсь Вами кождого разу як Ви прийдете.

ВДОВОЛЕНИЙ ПАЦІЄНТ ПИШЕ:

„Я висловлюю мою щиру подяку д-рови Мессекови за його успішне лїчене. Я втратив всю надію і в безнадійній розпуці хотів відобрати собі житє. Др. Мессек по короткім лїченю привернув мені здоровлє в чудовий спосіб. Я тепер чуюсь зовсім добре і сильно і я тут зовсім безінтересовно висловлюю мою подяку і поручаю доктора Мессека всім моїм родинцям, котрі є дотжені недугою. 91—9—

ВДЯЧНИЙ ПАЦІЄНТ.

НЕДУГИ ОРҐАНІВ;

серця, легких, жолудка, утроби, нирок як і нервів, скіри і крови, можуть бути лїчені при приміненю ЕЛЕКТРО-МЕДИЧНОЇ методи, яка заключає лїчничу силу так медичну як і електричну, поодинако або в приміненю обох.

Я звертаюсь до всїх людий терплячих на хронічні або зложені недуги. Коли Ви є дїтьми недугою **порадьтесь мене сейчас.** Мене не зражує Ваш скептицизм анї троха; це говорить і другі мої пацієнти; однак я підіймаюсь найтяжших, зложеним довготревалим випадкам. Літа мого досьвіду в лїченю хронічних, нервових і зложених недуг дають мені спромогу лїчити Вас наукових електро-медичним способом, який дав помічі в случаях, де другі недоносили. **ПОРАДА ДАРОМ.**

Dr. MESSEC 124 N. 8th Street, PHILADELPHIA, PA.

ГОДИНИ УРЯДОВІ: від 9-ої рано до 8-ої вечер.

В неділї від 10. рано до 1. попол. лише.

Недужі мущини і женщини ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!

З ЯКОЮБУДЬ ХРОНІЧНОЮ, НЕРВОВОЮ І ДОЛЕГЛИВОЮ СЛАБОСТЮ ЯКІ ВИМАГАЮТЬ ОПІКИ ЛІКАРЯ СПЕЦІЯЛІСТА.

ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ ТІ МОЖНА НАЙТИ.

і вейтайте правою дорогою до доброго здоровля.

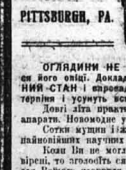

PROFESSOR

Dr. Cooper

717 LIBERTY AVE.,

PITTSBURGH, PA.

Години урядові: від 9-ої рано до 4-тої попол., а вечерами від 6. до 8-мої.

В неділї від 10. рано до 2 попол.

ОГЛЯДИНИ НЕ БУДУТЬ ВАС КОШТУВАТИ НІЧОГО, коли тїдасєте ся його опінії. Докладні ОГЛЯДИНИ відкриють Вам ПРАВДИВИЙ ФІЗИЧНИЙ СТАН і впровадять Вас на добру дорогу до здоровля, защадять Вам терпіне і уступ.ть всякі немочности.

Довгі літа практики. Найновійші успішні методи, медичні і електричні апарати. Новомодне уладжене. Все тут як найлїпше для вигоди хорих.

Сотки мущин і женщин уникнуло операції через поспішне застосоване найновійших наукових методів.

Коли Ви не могли найти доси вільги у Вашім терпінні і чуєтесь зневірені, то зголосіть ся до МЕНЕ і переконайте ся які успіхи можна найти для Вашого здоровля, при примінюваню найновійших метод у лїченю.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ

на осаблене нервів, болї в кривах, втрату памяти, бите, серце, слабість нирок, задуженість, пригноблене, болї голови, дрож, нервни, осаблене членів тїла; болїти, скірні виразки, катар, пече Вас торло, болї доступа і в кривах, болї горла, горячу запір, ревматичні болї, приш? Сї як і другі недуги є першою провною, яка може нанести шкоду Вашому здоровлю.

Я лїчив мущин і жінок через довгі роки. Вашї відвідини увенають Вас при мої спосібності і вдоволять Вас, бо я можу Вам в скорім часї. Я зберу саму причину недуги а її симптоми уступають скоро. Пам'ятайте, що при мої спосібності і вдоволять Вас, бо я можу Вам в скорім часї. Я зберу саму причину недуги а її симптоми уступають скоро. Пам'ятайте, що ніхто не може Вас ліпше вилїчити як я. Не ждіть, бо Ваша недуга може стати ще тяжшою. Не ждіть, бо Ваша недуга може стати ще тяжшою. Не ждіть, бо Ваша недуга може стати ще тяжшою